

LUDAS MATYI

A MAGYAR HUMOR HETILAPJA

1993. JÚNIUS 30.

FŐSZERKESZTŐ: SZUHAY BALÁZS

49. ÉVFOLYAM, 26. SZÁM

— Hát akkor most vissza az egész?

Mai számunk írói:

Alföldi Imre

Angyal János

Becsei Miklós

Bodnár Gyula

Farkas Márton

Galambos Szilveszter

Iszlai Zoltán

Kaposy Miklós

Kibédi Ervin

Mátyás István

Walter Béla

és rajzolói:

Antal József

Balogh Lajos

Dluhopolszky László

Dunai Imre

Gerő Sándor

Jelenszky László

Lakatos Ferenc

Mészáros András

Nemes Zoltán

Rau Tibor

Szabó László Róbert

Dr. Tarnóczy Zoltán

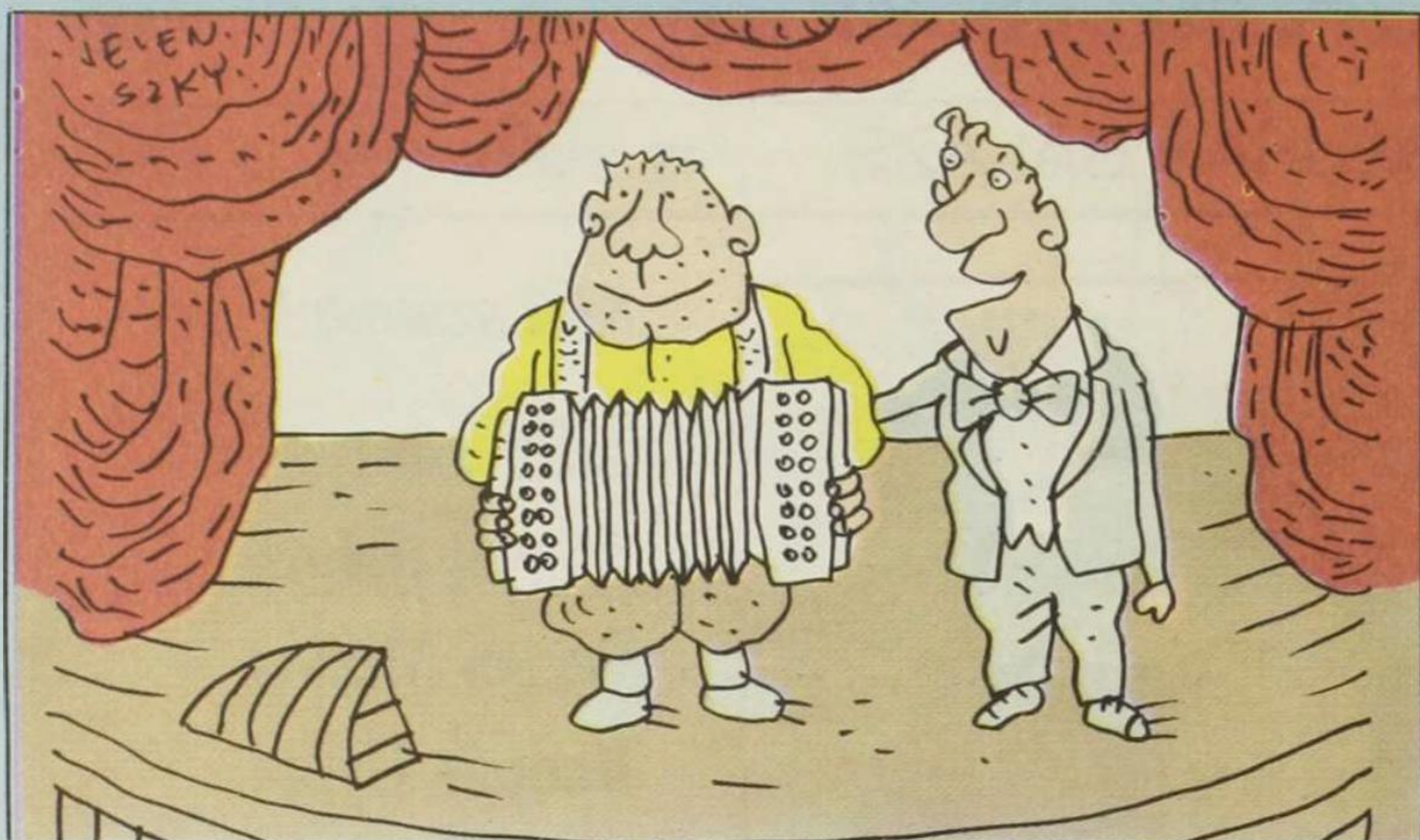
– Az úr a csecsen maffia nevében szól néhány megemlékező szót az orosz csapatok kivonulásáról.

– Nem délibábót látnak! Julis rálépett egy bombára.

A HORTOBÁGY BORZAS-ERDŐ ALJÁN

– A szovjet csapatok kivonulására rendezett ünnepségünk kedves vendége Vovka, a helybeli orosz maffia vezére a Bunkócskát fogja eljátszani nekünk.

– A birkák szeretnek itt legelészni, különösen a kukoricagránátot kedvelik.

BODNÁR GYULA:

BORZAS-ERDŐ REJTEKÉBEN...

Még jóformán le sem fékeztem a „tisza kocsma, rendes ház” feliratú táblával díszelő talponálló parkolójában, máris rámköszönt egy fejkendő asszonyság:

- Isten nyugosztalja, lelkem!
- Talán isten hozta, nem? Miért köszön nekem úgy, hogy isten nyugosztalja?
- Azért, kedveském, mert itt Borzasváron a szovjetek óta kiment a divatból az isten hozta is, meg a jó napot is.
- Betiltották?
- Be éppen nem tiltották, de amíg a „sztálini sólymok” a közeli Borzas-erdő felett gyakorolták a bombázást, addig úgy voltunk, hogy biztosabb az *isten nyugosztalja*, mint a jó napot.
- Csak nem esett bomba a falura is?
- Csak ha mi akartuk, lelkem.
- Mi az, hogy ha maguk akarták?
- Tudja, az akkor volt, amikor valaki le akarta bontani a régi házat, vagy a pajtáját. Hogy ne kerüljön pénzbe, éjszaka felfestettük a tetőre a célpontjelzést és már csak várni kellett a másnapi gyakorlatot. Aztán a törmelékekkel feltöltöttük a bombatölcsért és azzal kész!
- Mit csináltak, amikor nem volt „bontatás”?
- Akkor kimentünk a Borzasba, összeszedni a szárnyasokat.
- Odáig elkóborogtak a tyúkok?
- Ki beszél itt baromfioról? A fel nem robbant szárnyas bombákért mentünk. A legtöbbjük időzített volt. Óraszerkezetes.
- Milyen típusú? Kvarcóra?
- Nem. Kakukkos. Egyszer egy ilyen órát haza is vittem, de egy hét múlva ki kellett dobnom. Amikor éjfélkor

elkezdett kakukkolni, az apjukom mindig felüvöltött, hogy: „légiveszély!” és bebújt az ágy alá...

- Milyen bombákat dobtak még?
- Újabban már számítógépes célkeresőket is használtak.
- Ezek milyenek voltak?
- Hagyományosak, csak mindegyiken ült egy golyós számológéppel felszerelt katona.
- Csak bombákat dobtak le?
- Nem. Egyszer ledobták Szergej Vedeljevicset, az irányzót.
- Biztosan azért, mert eltévesztette a célt.
- Az még nem lett volna baj. A baj az volt, hogy mire a gép elérte a támadó magasságot, addigra a Vedeljevics megitta a teljes fedélzeti vodkakészletet.
- Az erdő állataival mi lett? Elpusztultak?
- Ugyan már, lelkem! Alkalmazkodtak! A golya betonvasakból rak fészket, a fecske sár helyett cementet használ, a vakond eternitsővel béleli a járatait, a dolmányos varjú pedig golyóálló mellényre cserélte a dolmányát.
- Akkor semmi gond?
- Főleg, ha megtenné azt, hogy kicsit odébb megy a kocsijával, mert úgy látom, megjött a Józsi a tartályautóval.
- Csak nem a fűtőolaj jött meg?
- Nálunk, lelkem, ekrazittal működnek a kályhák. A Józsi sampon hozott. Holnap jönnek a tűzszerek és átfésülik a Borzas-erdőt.
- De minek ehhez ez a rengeteg sampon?
- Hogy előbb átmossák. Hogy a „fésüléskor” a Borzas-erdő egyetlen hajafája se görbülhessen meg!

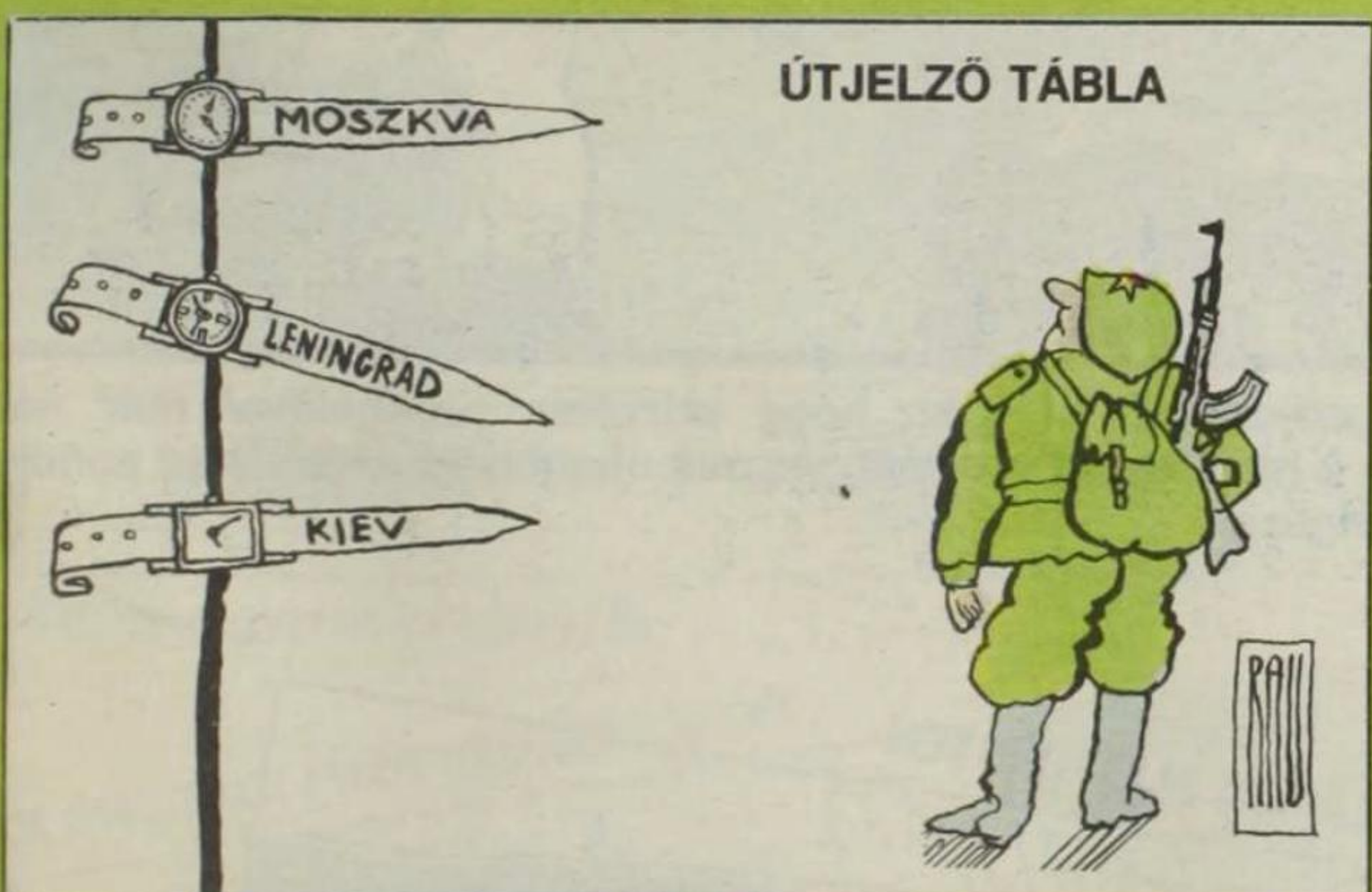
ÉRDEMREND

MOHÁCSI RIOGATÓS

ÚTJELZŐ TÁBLA

SZUHAY BALÁZS:

VEZÉRCIKI

Már két éve.

Még csak két éve?

Nemrégiben még itt járkáltak közöttünk. Konvojban. Számtalan éjszakán találkoztam velük, amint hosszú sorokban csörömpöltek ide-oda. Végeláthatatlan katonai teherautó-sorokból rendre lemaradozott néhány lerobbant járgány, hirdelve a szovjet technika élenjáró voltát.

Előjönnek a közös emlékek...

Nyári éjszakán tartottam hazafelé valahonnan Pécs környékéről. A dunaföldvári Shell-kútnál szándékoztam tankolni. Amikor lekanyarodtam a főútról, szélvédőm előtt hirtelen fekete-fehérre mázolt gumibot állt keresztbe. Megálltam. Marcona, talpig feketébe öltözött (bár lehet, hogy csak a koszossága miatt fekete) egyenruhás egyén hajolt be az ablakon, és feltette a vodkaszagú kérdést:

– Cigaretta jeszty?

Több éves orosz tanulmányaimnak hála, azonnal megértettem, hogy az élenjáró szovjet ember a dohányzás káros szenvedélyének kíván hódolni, és ehhez kéri elvtársi segítségemet.

Nem ismervén a szovjet kínálási módszert, könnyelműen a dobozt nyújtottam felé. Ő zsebrevágta az egészet, majd ismét benyújtotta olajtól fekete kezét:

– Zolot!

Aranyat akart. Nem mint atyái évtizedekkel korábban, zabrálni, hanem eladni. A nemesfém sárgán csillogott tenyerén a holdfényben.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Egy szó, amit talán a fiatalabb olvasó nem ismer: zabrálni... Szláv eredetű ige, a „davaj csasz” szinonimája. Így neveztük, amikor a felszabadítók megszabadítottak minket értéktárgyainktól, vagyis amikor minden mozgathatót átvettek szocialista megőrzésre.

A dunaföldvári harcos által eladásra kínált ékszer már túl volt a zabráláson. Ki tudja honnan került a Duna partjára. Akkoriban afgán eredete tűnt a legvalószínűbbnek.

– Nyet! – igyekeztem elhárítani az évszázad üzletét.

Egy szovjet katona nem adja fel egykönnyen a harcot. A győzelembe vetett hittel próbált jobb belátásra bírni. Hiába. Amikor továbbengedett, szavai zenéjéből arra következtettem, nem a szovjet–magyar barátságot élteti.

Amikor a kutasnak elmeséltem a kalandomat, legyintett.

– Árulnak ezek mindent... Gázolajat, színes tévét, szerszámkészletet. Ha kis szerencséje van, néhány üveg vodkáért még tán tankot is vehet tőlük...

Két éve elmentek. Azóta nem lehet Dunaföldváron sem afgán koronaékszert, sem tankot venni az éjszaka közepén.

Van ennek a történetnek időszerűsége is. Olvasom, hogy a volt Szovjetunió adósságának törlesztéseként fegyvereket ad nekünk. Kezelő személyzet nélkül. (Ők menekülteként várhatók.) Utólag könnyű okosnak lenni. De nem lett volna egyszerűbb és olcsóbb akkor megvenni az arzenált Dunaföldváron?

Késő bánat. Már elmentek.

Különös, de ezt a tényt mintha mind a mai napig nem tudnánk igazán felfogni. Hogy puskalövés nélkül nyertük meg a harmadik világháborút. Ha átérznénk ennek jelentőségét, két éve részeg örömmámban úsznánk. Ami szintén nem lenne hasznos, hiszen a részeg mámor csökkentené a termelést, esélyeinket a felemelkedésre. Jobban, mint a mostani letargia. De könyörgök, a kettő között azért lehetne némi átmenet!

Túléltek. Nagy szó ez! Elgondolom, magam tízéves voltam, amikor bejöttek. Tudtuk, hogy idővel ki fognak menni. A töröknél erre 150 évet kellett várnunk. Így én abban bízhattam, 160 éves leszek, mire a szovjetek kimennek. E számítás szerint most 162 vagyok. Ehhez képest nem is mondhatom magam túlságosan rozogának...

Persze a törökök és a szovjetek között nem csak az itt töltött idejük között van különbség. Ezt már a régi vicc is bizonyította. Ugye emlékeznek rá?! Újszülött olvasóink kedvéért felidézem.

Meghal Brezsnyev. (Ez akkor még csak vicc volt.) A túlvilágon összetalálkozik a hajdani budai pasával. Megkérdi, hogyan csinálták, hogy 150 évig basáskodtak a magyarok felett, és a magyarok mégsem emlékeznek haraggal rájuk. „Egyszerű” válaszolja a basa. „Mi nem tettük kötelezővé a mohamedán vallást, nem vezettük be az iskolában a kötelező török nyelvoktatást, és nem kiáltottuk ki a felszabadulás nemzeti ünnepének a mohácsi vészt.”

A törökök itthagytak ezt-azt. Mecseteket, minareteket, türbéket, fürdőket. A szovjetek is: laktanyákat, hajdani repülőtereken gazdag olajlelőhelyeket, erdeinkben fel nem robbant lövedékeket. No meg néhány obelisztet, Budapest felett pedig a Vorosilov megrendelte szovjet hősi emlékművet, amit elkészülte után Davaj Marcsának, mostanában pedig a sors (vagy valakik...) kifürkészhetetlen akarataból Szabadság-szobornak becézünk. Az egyébként szép, pálmát tartó nőalak Battonya felé fordul, hiszen abból az irányból érkeztek azok, akiknek emlékét megrendelőjének óhaja szerint őrzi. Ezért is fújja szoknyáját délkeleti irányból a szél, holott az ilyen irányú légmozgás Budapest táján igencsak ritka. De a szovjet asszony legyőzi a természetet, az ő szoknyája széllal szemben is loboghat. (Lehet, hogy Kisfaludy Stróbl Zsigmond cinkos kacsinatásaként: „Kérem, én nem gondoltam komolyan...”)

A tovarisoknak immár otthon is konyec. Be- és kivonulásuk immár történelem. Ma születő gyermekeink, unokáink a felszabadulást úgy fogják tanulni, ahogy mi tanultuk az előző két dűlást: a tatárdűlást és a törökdűlást. És nekik az orosz az lesz, ami nekünk a török: bosszankodnak majd a Németországból az ünnepekre hazalátogató orosz vendégmunkások okozta forgalmi dugók miatt...

ANGYAL JÁNOS:

SZELLEMLIDÉZÉS

Legutóbbi szeánszunkon Mátyást, az igazságot szeretjük volna megidézni, ám valami gonosz varázslat folytán egyszer csak teljes életnagyságban megjelent előttünk Mátyás, az igazságtalan.

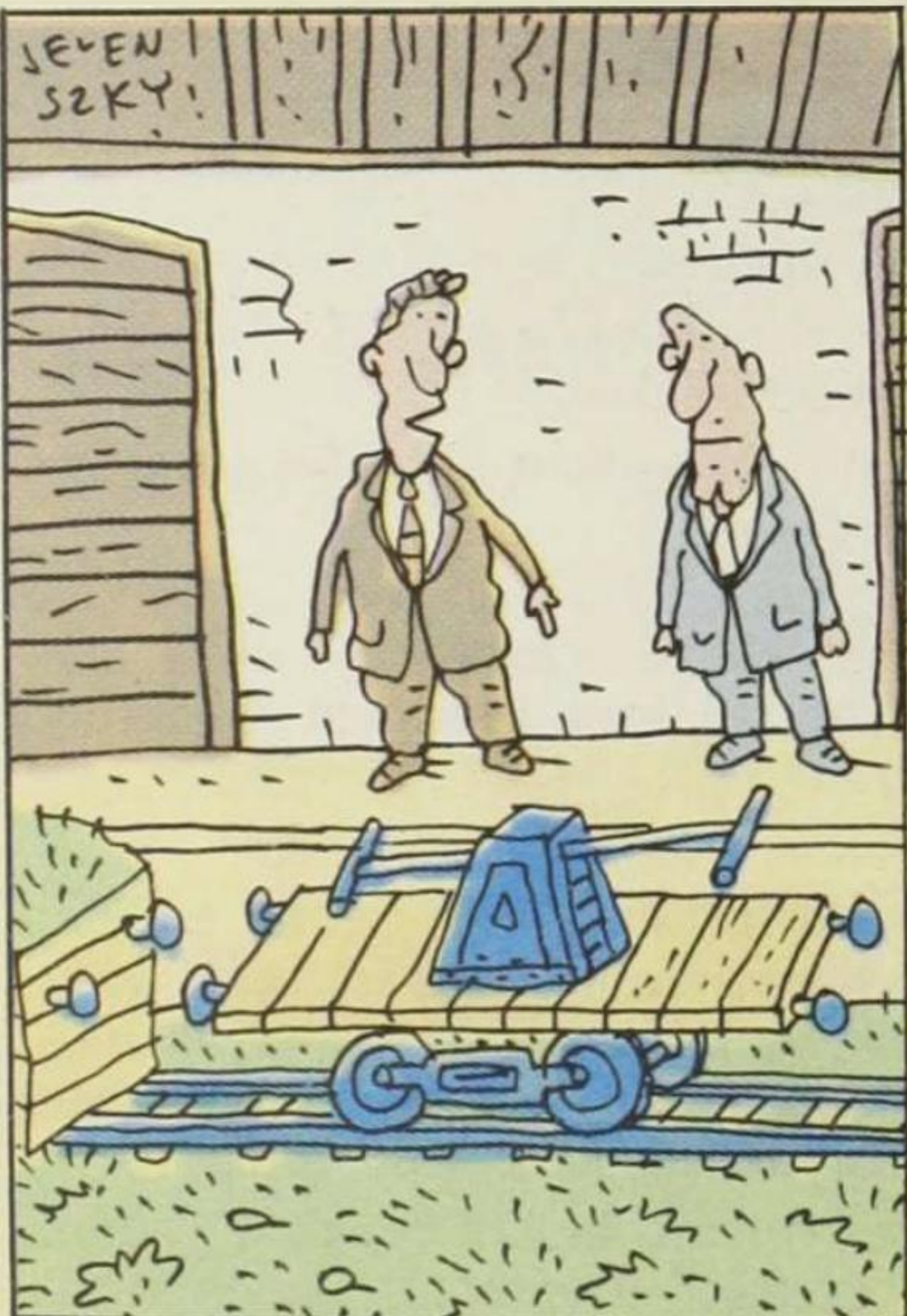
– Pszt! Illegálisban vagyok – suttogta. – A földalatti mozgalomban... Mit mondjak pokoli...

– Mit szól a parlamentünkhöz?
– Széthúzás, fegyelmetlenség, kész cirkusz! Én bezzeg rendet csinálnék a Házban!
– Visszarendezi?
– Bezony. Ne lássak többé kék cédulát, ha nem!
– Mezőgazdaság, ipar?
– Annak idején bebizonyítottam, hogy a kanászokból kitűnő gyárigazgatókat lehet nevelni, a régi mérnökökből pedig nagyszerű juhászbojtárokat.

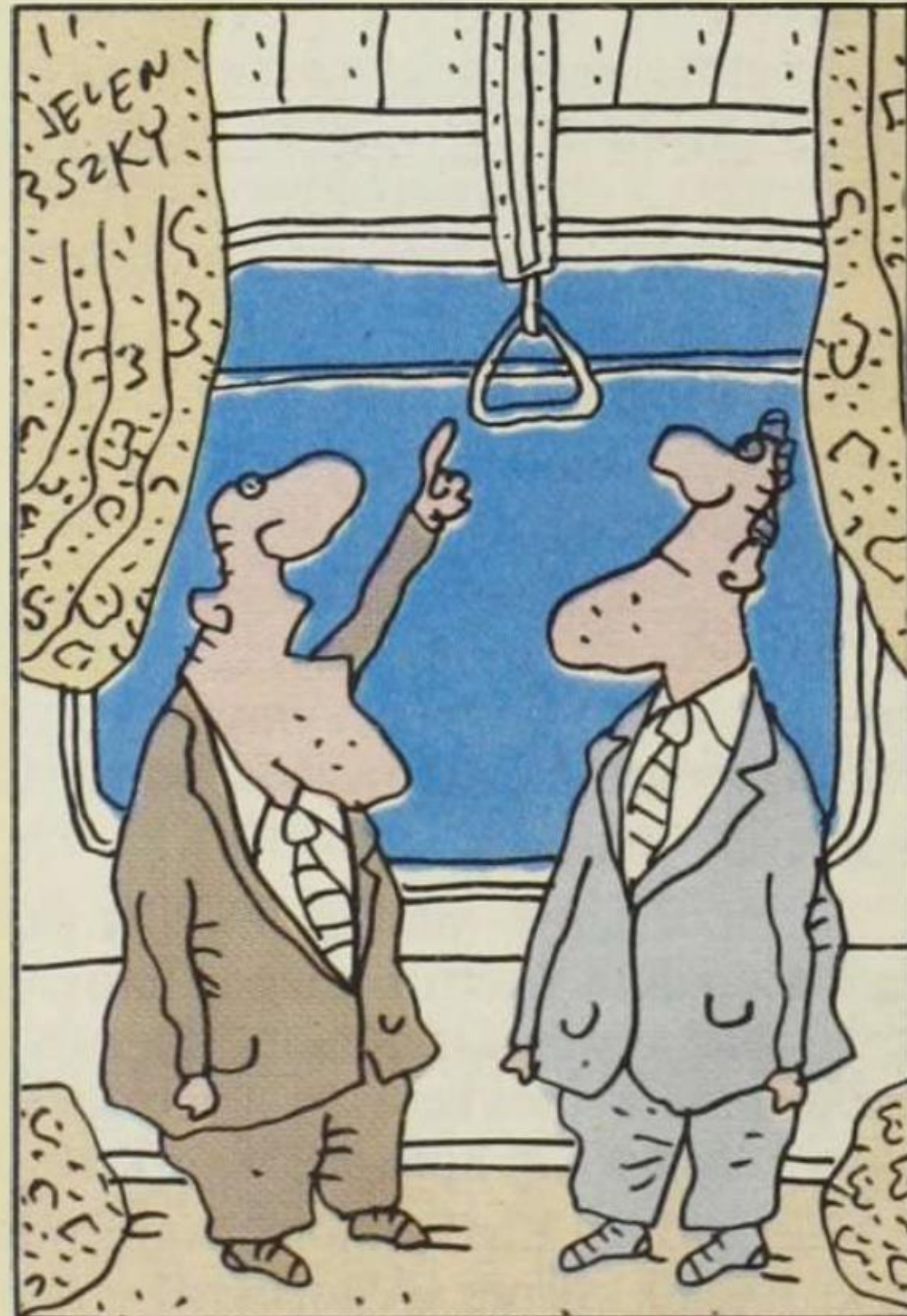
– Egyéb elképzelései?
– Szénbányászatot a Hortobágyra!
– Hiszen ott nincs is szén...
– Annyi baj legyen. Hozatnánk az oroszoktól, elásnánk és újra kitermelnénk.
– Ez lehetlen...
– Én soha nem ismertem lehetlent! A Mátrát is kis híján elhordattam a recskiekkel. Ne legyen Rákosi Mátyás a nevem, ha...

– Kispardon! Önt eredetileg nem Rákosi Mátyásnak, hanem Róth Mórnak hívták.
– Na látja! Mondtam, hogy nem ismerek lehetlent. Egyébként Hunyadi János Szibinyáni Jank névre hallgatott, mégis kiváló hadvezér volt.

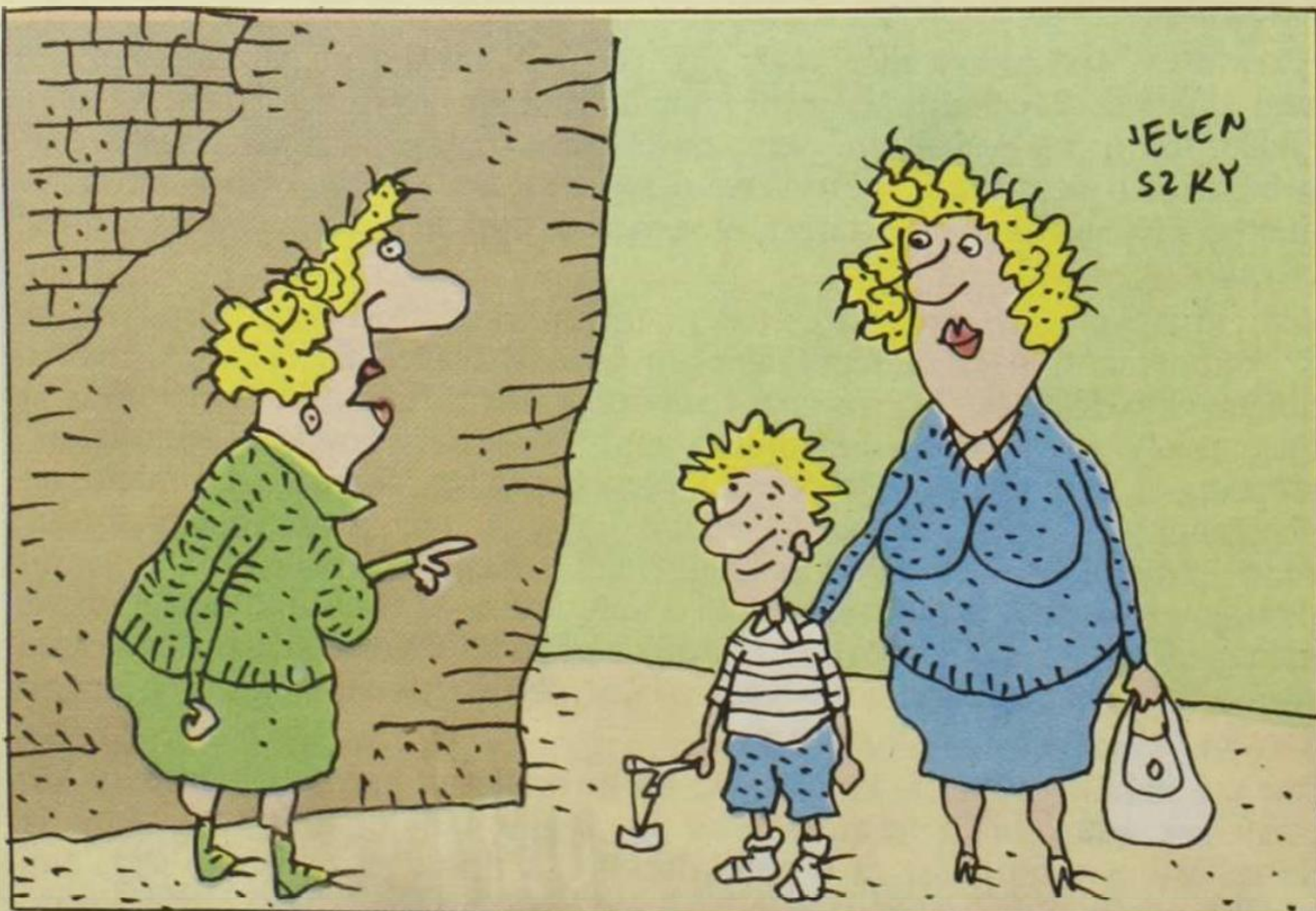
– Hm... És mi lenne a személyi kultusszal?
– Harcolnék ellene... Ámbátor a hajnövesztőszereket kizárólag csak én reklámoznom.

– A főtitkár elvtárs puritán ember volt, az elnöki különvonat minden híresztelés ellenére nélkülözte a felesleges luxust.

– Hátránya, hogy a kormányvonat kézivezérlésű volt, ez itt az öreg saját vészféke.

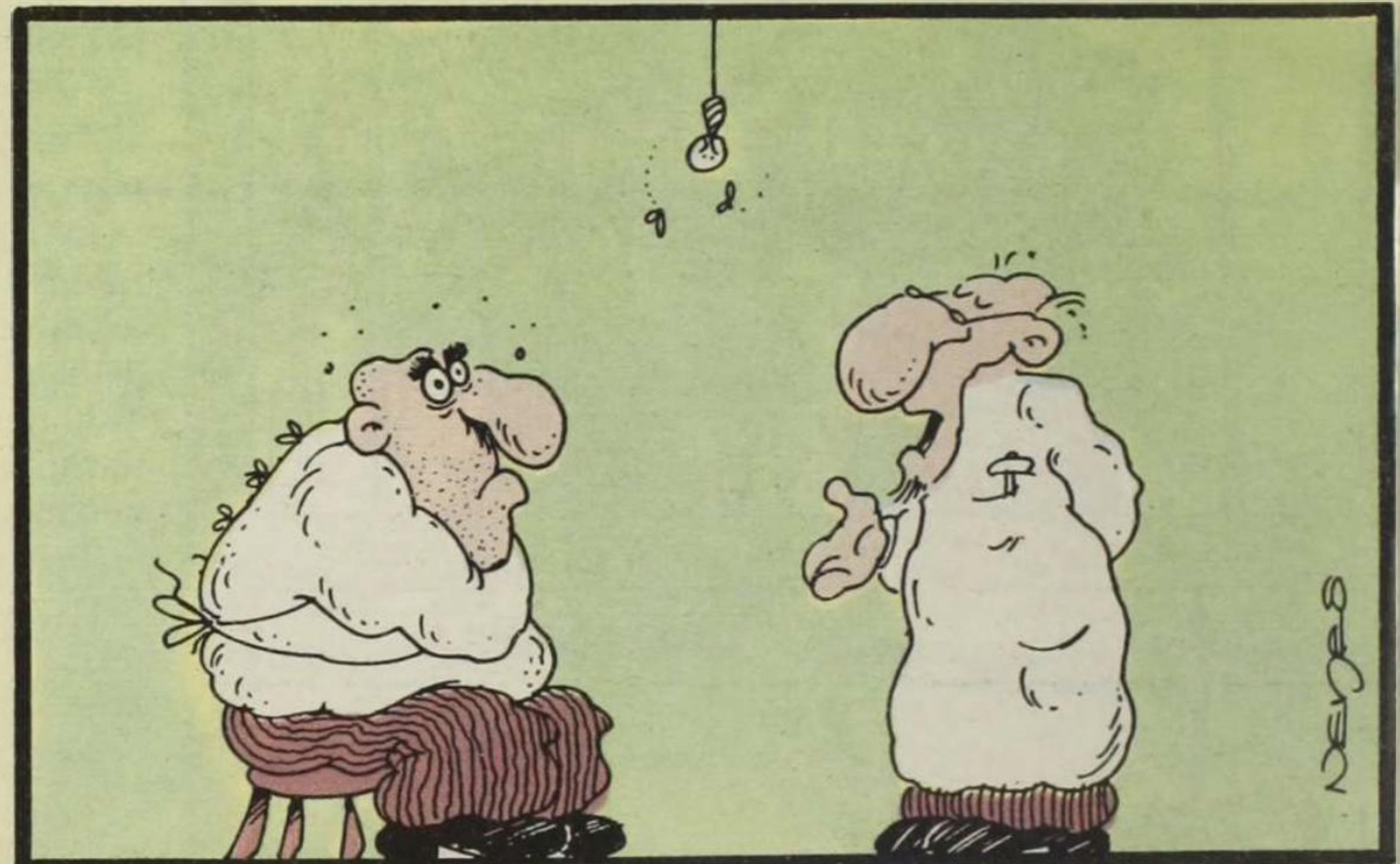

– Ha most nem szól rá ezekért a gyerekcsinyekért, akkor húsz év múlva államcsínyt fog csinálni!

MEGTÁMADOTT OROSZ MAFFIÓZÓ

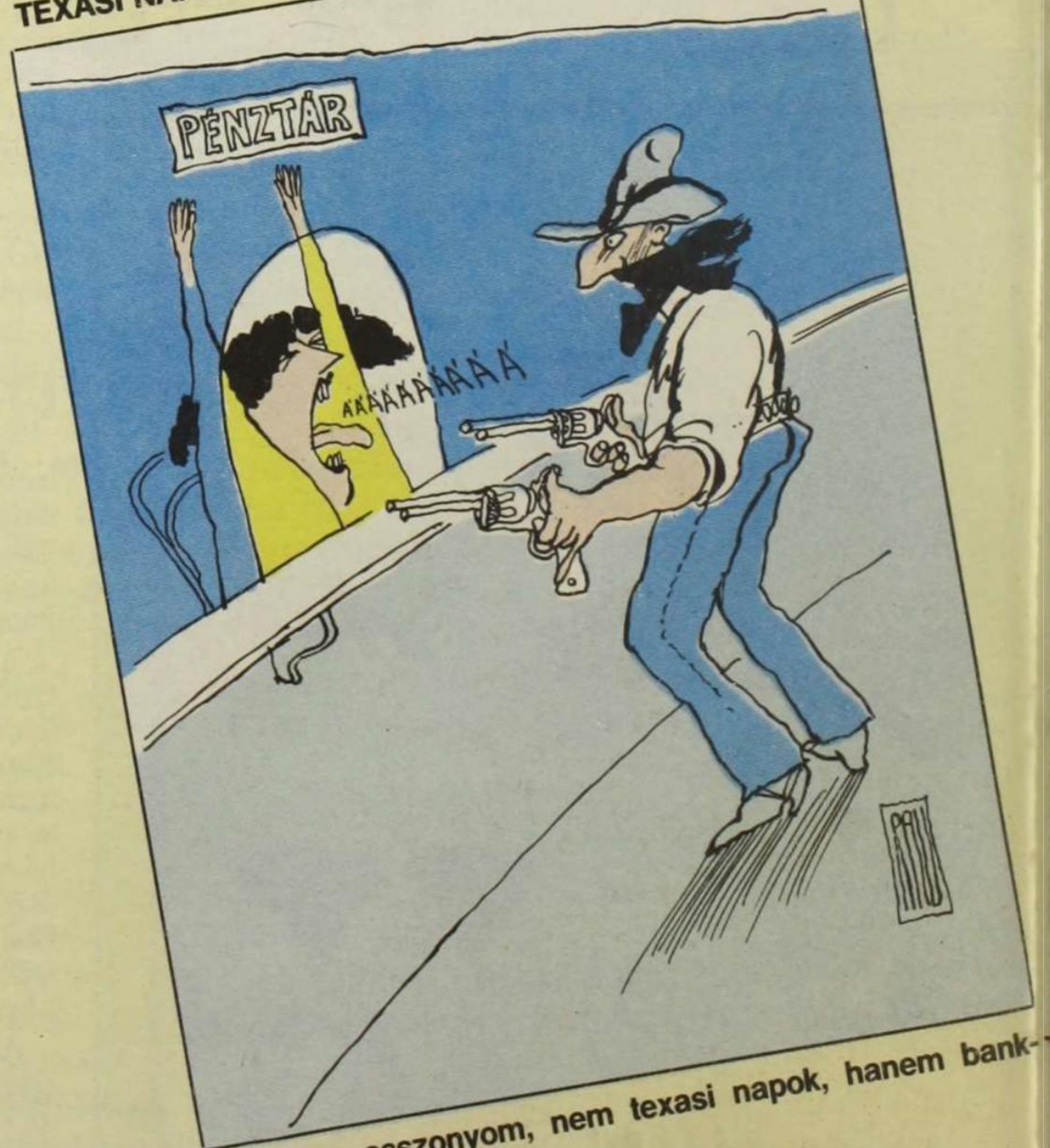

– Nini, hisz a teljes felszerelésed tőlem vetted a nagyorosi lőtéren!

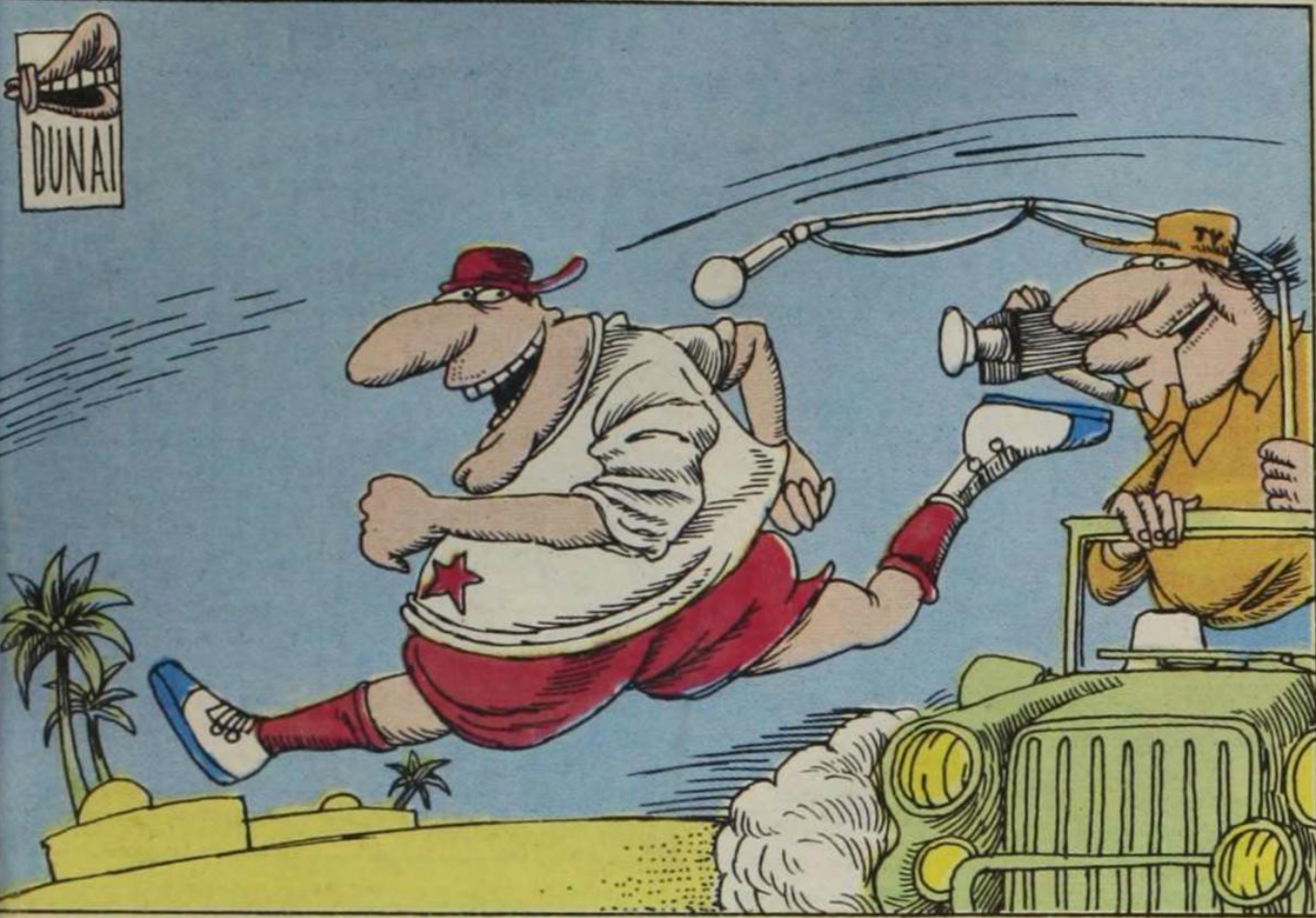
– Ne csüggedjen, uram! Igaz, hogy skizofrén paranoiával már nem gyakorolhatja a házmesteri hivatást, viszont alighanem szédületes politikai karrier vár magára!

TEXASI NAPOK BUDAPESTEN

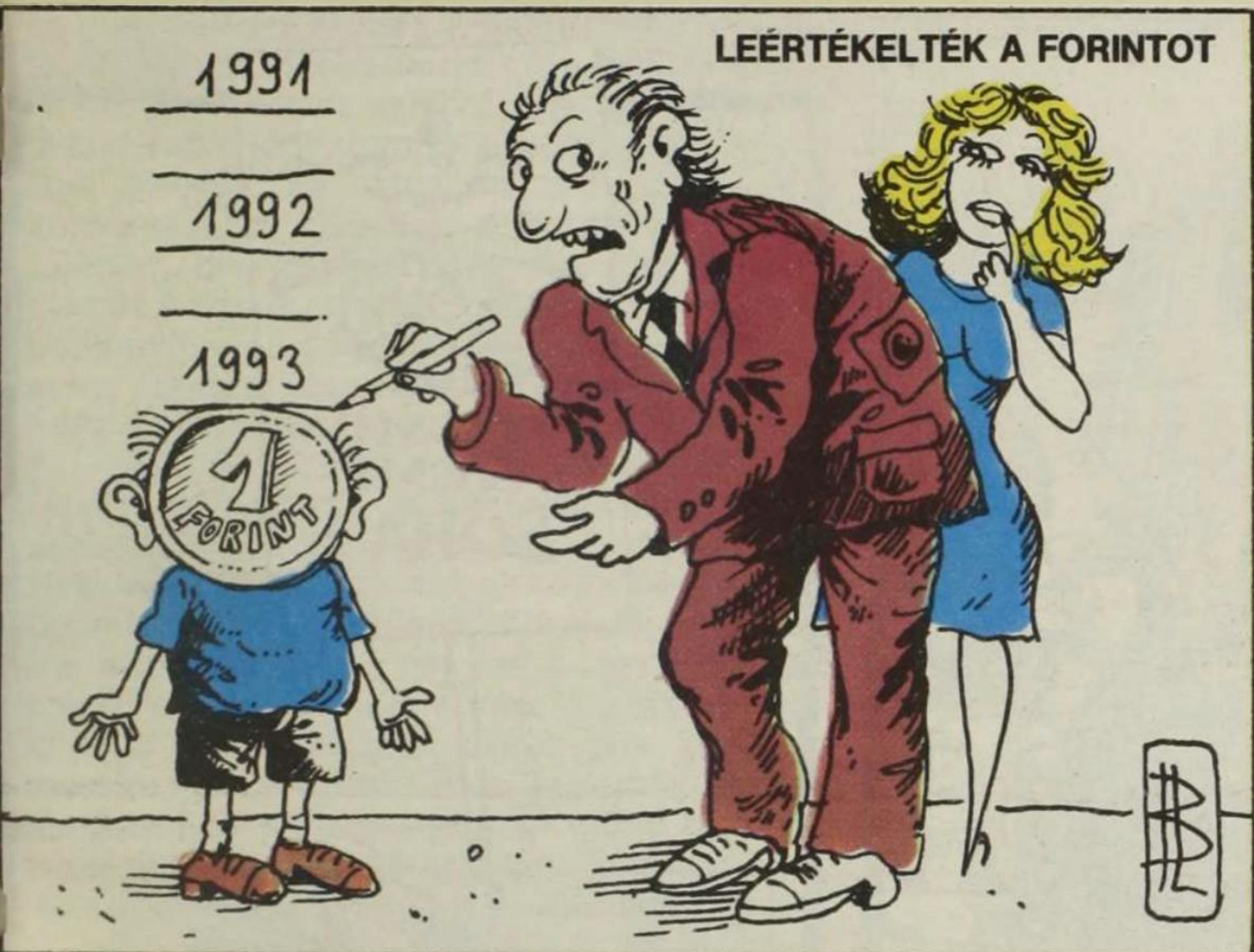

– Nem, asszonyom, nem texasi napok, hanem bankrablás!

– Hová ilyen sebesen, titkár elvtárs?
– Futok a felelősség elől!

– Te, ez a gyerek zsugorodik!

– Annyi eszed sem volt, hogy ott szórd ki a cipőből a homokot?

RONGYRÁZÁS

Most kissé megkönnyebültem. Hát mégsem maradtunk magunkra, mi, szegény kis magyarok! Eddig úgy éreztem, hogy a civilizált nyugat – mint a századfordulón úrfi a cselédlányt – kárpráztató jövőt, sűrű tartó hű szerelmet ígérve elcsábította csacska országocskánkat, s miután a könnyű flörttel kedvét töltötte, elfordult a megesett, zavarodott országtól.

Ezt gondoltam eddig.

Most meg itt van ez a bál, ez a Windischgrätz Kata hercegnő bálja. S még mielőtt a rosszindulatúak megkérdeznék, hogy minek nekünk ez a főúri rongyrázás, fel kell világosítanom a máj helyett csak epével megáldottak sötét agyát, hogy a bál bevételeiből a nemeslelkű adományozók népkonyhát létesítenek.

Belépés csak szmokingban, vagy nagyesztélyiben!

Bocsánat. Ez a mondat rossz helyre került. A szmoking a bála vonatkozik. Feltehetően a népkonyhát szerényebb öltözékekben is látogathatják majd.

Szóval végre megnyugodtam. Ha ezek a csalfa kapitalisták nem is gondolnak velünk, de a mi szívünk ritmusával dobban Európa fő royalistáinak lojális herce.

Bál az éhezőkért. Micsoda nemes gondolat, micsoda nemeslelkűség, és pláne micsoda stílusérzék! Látszik rajta, hogy kifinomult, arisztokrata elme szüleménye. Egy dolognak meg kell adni a módját!

Más, mondjuk egy hétköznapi, póri figura fogja magát, és ha van neki erre a célra, durr!, befizeti a Vöröskereszt kasszájába, talán még megjegyzi, hogy a pénz az éhezőknek lesz. Azért ez így snassz. Nem? Nemhiába mondják: Parasztnak tejsokit?

A bál, az igen!

Ha valaki gazdag, látszódnia is rajta, hogy az! Pláne, ha jószívű.

Ez a rengeteg jószág elringatott. Így, szédült aggyal elgondoltam, hogy a bál vacsorán Prince Egon von Fürstenberg, a bál egyik védnöke éppen szájához emelné az első fogásként tálalt libamájparfét, amikor könnyei hirtelen, mint a záporosó, elerednének. És hiába vigasztalnák, hiába töltögetnék belé a méregdrága portóit, ő csak valami olyasfélét motyogna maga elé megtörtén, hogy: Drága magyarjaim! Szegény kis éhezők! És Elisabeth von Habsburg is hiába próbálna viccel elütni a dolgot, miszerint Prince Egon csak a boldogult kaiser, Franz Josef mondását gyakorolja, hogy: Minden natyon szép, minden natyon jó, mindennel meg fatyok elégedve! Ez sem segítene. A helyzet drámaiságát mindenki átérezné.

És amikor már oldódna a hangulat, vagy még később, úgy éjtájt Windischgrätz hercegnő és Prince Tassilo von Metternich összedugnák a fejüket, hogy jól megvicceljék a bál közönséget. Jó mókát találnának ki, olyannyira, hogy Metternich herceg nevében a hasát fogná, úgy vonulna ki a teremből. Majd kb. tíz perc múlva feldúltan berontana és csendet kérne. Erces hangon jelentené be, hogy az ő, Metternich herceg és Windischgrätz hercegnő kérésére horvát csapatok lépték át a magyar határt és Jellasics bán vezetésével Pákozdt felé nyomulnak előre.

Az úri közönség cseppet hallgatna, majd harsány nevetésben törne ki.

És lehet, hogy a főrangok engednék, hogy az újságok közöljék az esetet, hadd viduljon a nép is.

Mert meg kell adni, ezek az urak aztán tudják, mi kell az éhezőknek!

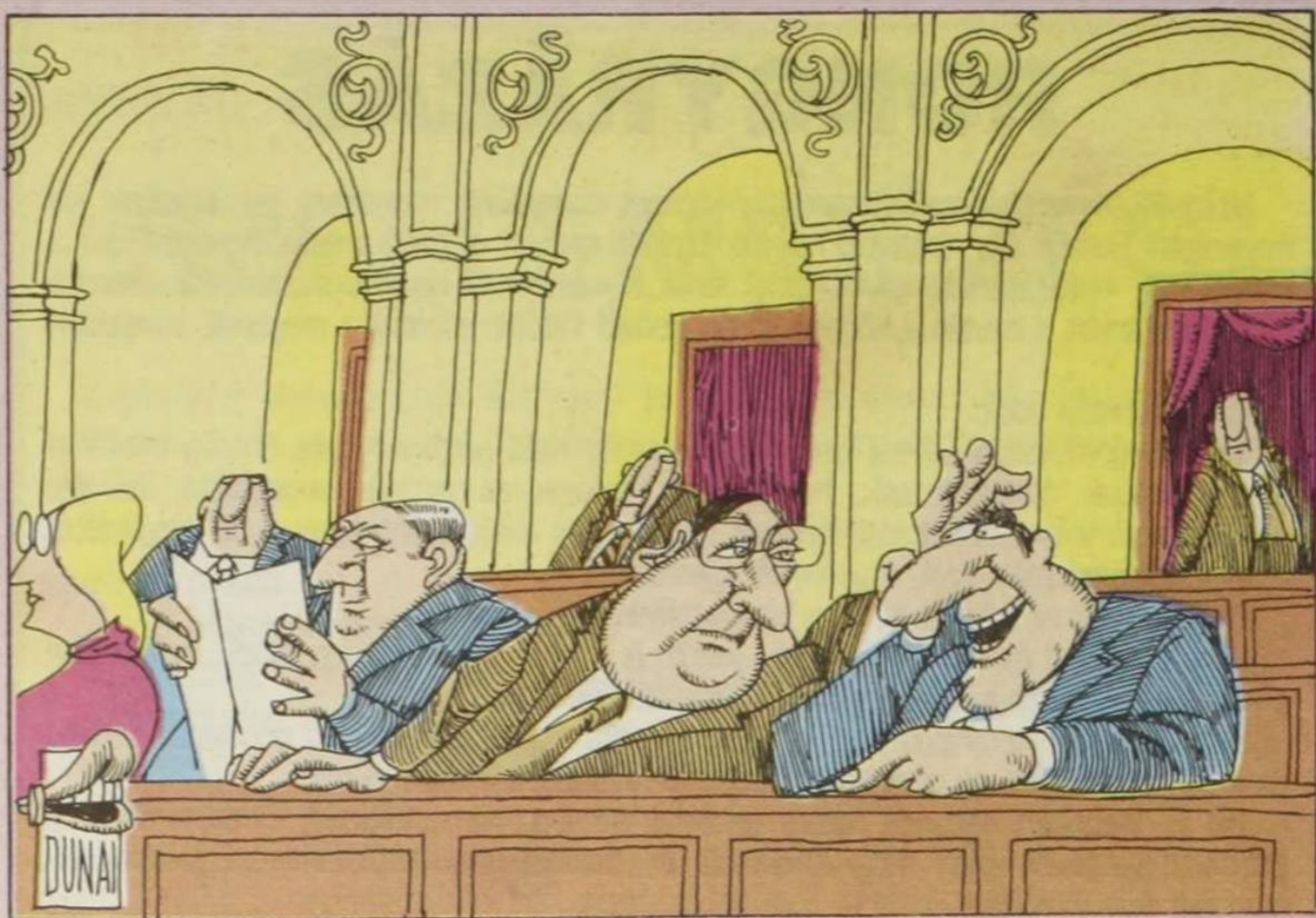
FARKAS MÁRTON

VISSZAÁLLÍTIJÁK A RANGOKAT

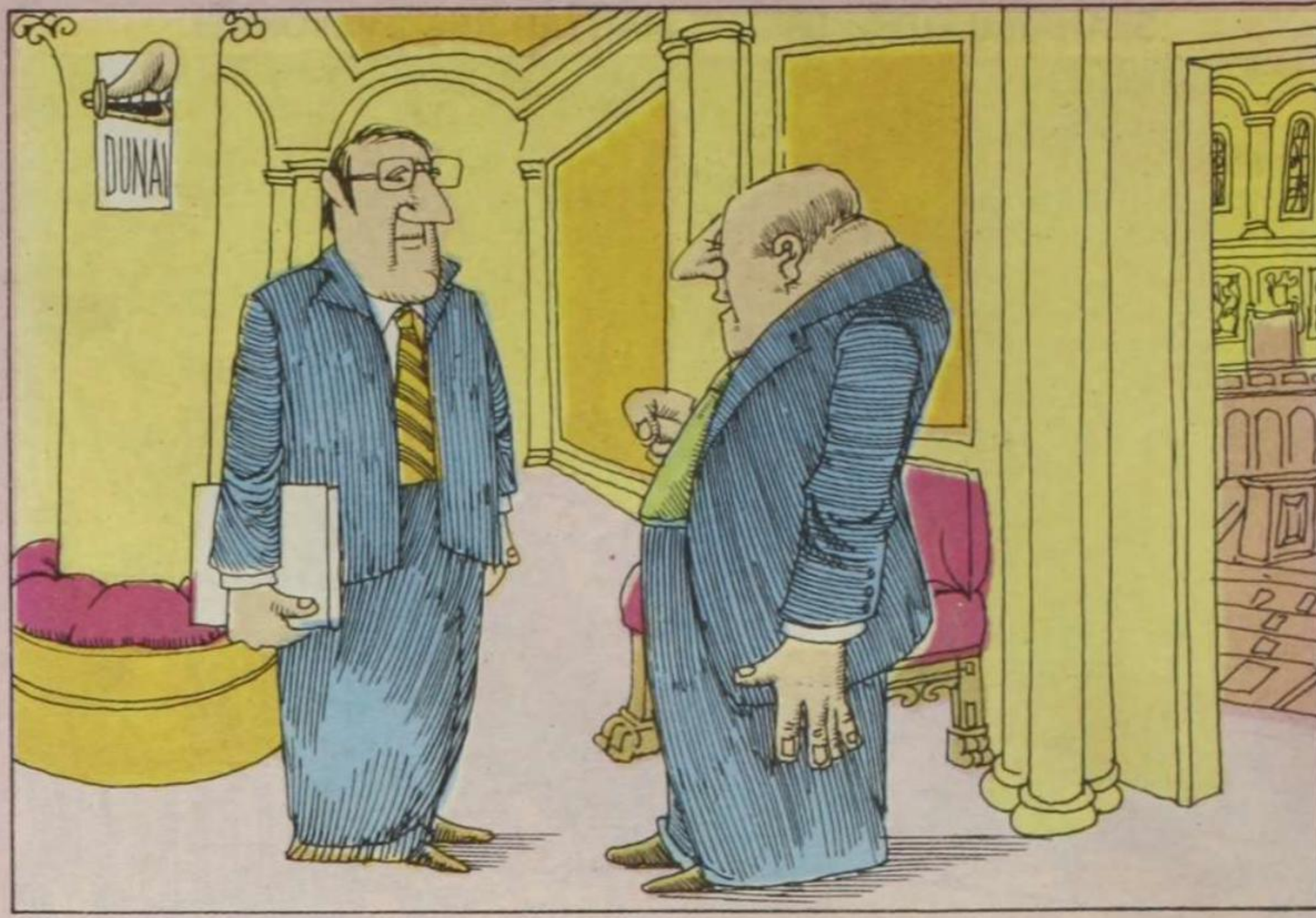

– Még egy fél cserkót a méltóságos gróf úrnak!

– Azt mondja a házelnök úr, két nótorius hiányzó van: a türelem és a tolerancia.

– Szerény véleményem szerint nem lenne etikus „gyöngyvirágtól–fejhul-
lásig” címmel politikai természetrajzfilmet forgatni.

– Etikailag lehet, hogy kifogásolható a székház-
eladás, de mi jogilag adtuk el.

**A KÉPVISELŐKKEL ELLENTÉTBEN
A TELEFONFÜLKÉK VISSZAHÍVHATÓK**

(Bordal)

Igyunk ko-
mám jó előre,
a hatszor nyúzott
medvebőrre!
Igyunk ihaj,
igyunk csuhaj –
ki bérből él,
az a duhaj...
Kampánypénzből
ihat bárki,
hisz' a jókedv
is hatpárti.
Így van ez ma,
s így volt régen...
„Hé, ecsém! Te
meddig bírtad?”
Magyar égen
magyar hajnal
majd ha pirkad,
azt a cehhet
(ezt a pechet! –
sorsom nyikkan)
fizethetem
voksomiglan.

НАПЪРТИ

WALTER
BÉLA:

– Egyetlen hatásos gyógymód, ha most felhagy minden politikai tevékenységgel.

Mottó: „Akinek humora van, mindent tud, akinek nincs, az mindenre képes”
(Szenes Iván)

MÁTYÁS ISTVÁN és SZUHAY BALÁZS beszélgetése

TÓTH SÁNDORRAL,

a KDNP
országgyűlési képviselőjével

vagyok, ha kidobnak az ablakon, visszamászom a WC-ablakon. Na most – ez keserű humor –, Pásztón bezár minden vendéglátó egység nyár elejére, ugyanis áfész tulajdon ott a vendéglátás javarésze, erre pedig nincs hitel. Pedig ez nagyon szép vidék, hogy turisták ne jöjjenek, el se tudom képzelni. Mint hallottam, jönnek is majd sokan. Megmondom a polgármesternek, ültessük ki őket az árokpartra, kenjük nekik zsíros kenyeret, kínáljuk meg őket sorban, tegyük rá nekik kis pirospaprikát is, az még akad. Ha már nem tudjuk megoldani a vendéglátást. A szép éttermekből vagy raktár lesz, vagy kutyaól... Pásztó a központom, több mint nyolcszázéves múltja van, éppen a ciszterciek révén, akikről viszont tudjuk, hogy ugyanúgy, ahogy Szent Benedek regulájában: „... a vendég az első számú hívő, tehát ha bárki fia bevetődik a klostomba, meg kell kínálni azt meleg levessel, darab kenyérrel, és ami van, mindennel”. Most ugye elképzelem magamnak: ciszterciek ott nincsenek, most nem lesznek már vendéglők sem, hát akkor mégis csak az árokpart marad meg a zsíros kenyér. Nagyon furcsa helyzet ez, meg fogjuk oldani. Mint a vasúton a fűtést. Ugyanis én nem vagyok autós ember. Egy volánt ha a kezembe adnának, akkor ott ragadnék fölöttem, vagy az első fa tetején. Lehet, hogy a vasutas ősök génjei úgy élnek bennem, hogy a vonatot szeretem. Télen is jövök a Keletiből a tarjáni gyorsal. Hát nem volt odafelé fűtés. Jó, gondoltam, korán van még, nem ébredtek fel a fűtők. De már hogy este jöttem vissza, akkor sem volt fűtés. Hát mondom, a nagykabát most

is marad. Jön a kalauznő, egy nagyon csinos, szőke hölgy, kéri a jegyet. Mutatom a képviselői igazolványom, ami az én menetjegyem is egyúttal, megnézi, nem szól, elmegy. Úgy tíz perc múlva megjelenik két derék, bajszos legénnyel, a kalauz férfiakkal... Na, mondom, Sándor, neked innen le kell szállnod, biztosan valami gond van. Én nem ismételtem meg szégyény Fideszes kollégám esetét, hogy vitatkozom inkább nyúlok a táskámért, hogy leszálljak. Erre mondják nincs gond, csak az, hogy nagykabátban van. Mint mindenki a vonaton. Hogy nem szólnék-e a Keletiben az ügyeletes tisztnek. Mondom, ez a szolgálattevő feladata. Kérdik, ezt honnan tudom. Mondom onnan, hogy az apám negyvenkét évig tengelyen szolgált. Ja, azt mondja, mi már szoltunk többször is, de reménytelen. Jó, mondtam, akkor mi most nem találkoztunk, s én bemegyek. Úgy is lett. A Keletiben nagyon kedves középkorú úr fogadott, kérdezte, mi a gond. Mondom, ez és ez, s nem akarom mondani, hogy én abból a gótikus házból vagyok, de az apám most úgy szégyelli magát a túloldalon, hogy nem fűtik ezt a tarjáni gyorsot. Vakarózott, mondta, írjam be a panaszkönyvbe, ő majd viszi az állomásfőnökhöz. Nagyon kevés idő múlva kaptam egy közvetlen hangú levelet a lakásomra a főnöktől, hogy intézkedni fog. Legközelebb jó meleg is volt a vonat. Jön megint a szőke szépség, kicsapja az ajtót: „Képviselőké, adhatok két pusztit?” Mondom, ha ketten vagyunk négyet is. De még nincs vége. A következő héten jön egy kollégám és iszonyatosan morog a bajsz alatt. Kérdem: mi baj? Hát hogy éppen Egerből jött az érsek úrral, és majd megfagytak a gyorsvonaton. Én csendben nevettem, mert ez a vonat Hatvannál kettéválk, fele Tarjánba, fele Egerbe megy. Az én fűthetetlen kocsijaimat áttették az egri vonatra. Mondtam neki, menj be az ügyeletes tiszthez, mint képviselő, és reklamálj... Ha egy pár száz ember nem fázik, az is nagy eredmény. Ezért szeretem a vonatot, a buszt, mert emberekkel találkozhatom, akik elmondják gondjuk, bajuk. De akinek igazán nagy baja van, az nem jön. Azt meg kell keresni. Ezért kell a két szememnek nyitottnak lenni. A magyar embernek jó tulajdonsága, hogy ha lelket ráznak belé, el tud fogadni sok mindent. Valaki mondta is egyszer, nem az a baja, hogy kevesebb a pénze, hogy gondjai vannak, hanem nincs, aki időnként megvigasztalja. Tudja, hogy van az, ha a családban meghal valaki, itt faluhelyen odagyűnnek, oszt vigasztalnak. De ha már együtt se vagyunk, ki vigasztal? Jó lenne, ha a magas politikusok, ott fenn, a tévében többet elmondanának. Ezek a szomorú dolgok, de ugyanakkor humorral is el tudják ütni a dolgokat, én állítom, a könnyedség sem hiányzik ebből a népből. Ezért kell néha egy-két órára leülni velük a kocsmába, mert ott könnyebben öntik ki a szívüket. De ezt nem kell megírni, mert még részegesnek mondanak. Kaptam már ilyen. De nekem az örök európai jelkép az a Parsifal, aki elindul az aranyserleget megkeresni. A legenda szerint Krisztus vére csorgott abba az aranyserlegbe, s azóta tovább származott századokon át, s valahol a katolikus liturgiában minden nap fölemeltetik. Abban nemes bor van. Tehát Parsifal, bor, örök vándorlás, örök keresés, és valahol az örök megnyugvás pontja. Nekünk is inkább egy kocsmában kellett volna beszélgetnünk, akkor talán megeredt volna a nyelvük, és kérdeznének, mert így, hogy nem kérdeznak, mit mondjak?...

FEJBE- RIZSA

NAPIPANASZ

– Hangzik a hajaj.

*

ACSARGÓ HANGVERSENY KONCÉRT

*

ÚRVEZETŐ- FÉLTÉKENYSÉG

– Egyedül én nem tudhattam, hogy ő a szerelőd.

*

ÁTMENTETT MÚLT TÜNTETETT ELŐ- ÉLET

*

SZORONGÓ HAZAFI

– Idegenben végképp nem tudok rádiózni.

*

TRIANONI POZITÍV ELCSATOLT RÉ- SZEG

*

BANYARÉM

– Vaják van a fején.

*

ABSZURD REGE POLOSKA ÉS A FAR- KAS

*

BÚCSÚHASONLAT

– Ne foglalkozz velem, Jancsikám! Kevés vagy, mint mackósajtban a brummogás. (Vendégfecsej.)

*

ÁTÍRT DARAB ROMA MEG A JULI

*

TÜNÉKENY VALUTA Női forint

*

LASSÚ BÉBI

– Már arra se hagysz időt, hogy elveszítsem a fejemet?

IZÉ

MÁGNESKÁRTYA AZ ÁLLATKERTBEN

– Ne üvölts, szívem! Csak a majom játszik a belépőmmel.

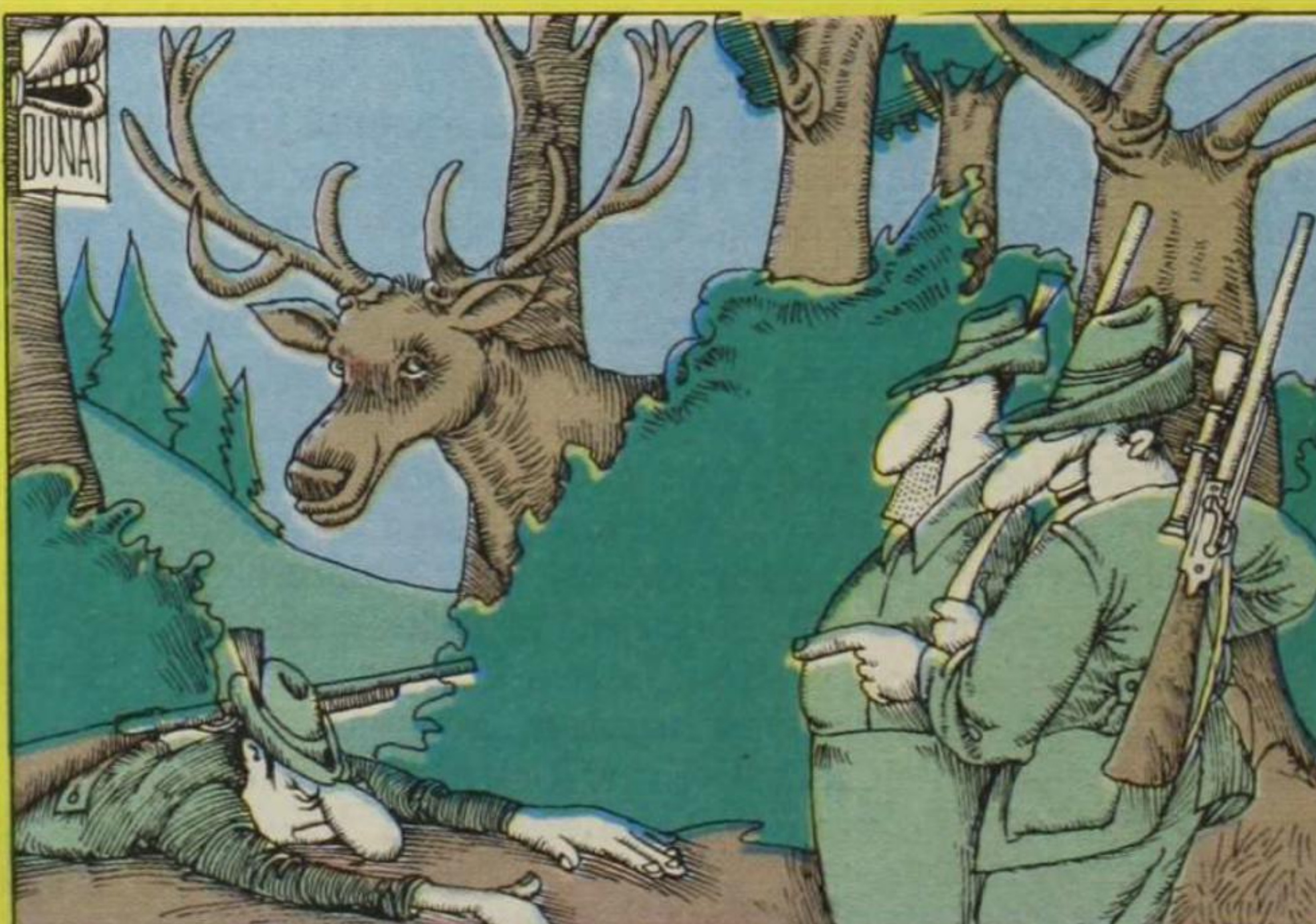

– Sajnos belépőkedvezményt nem tudtak adni, de kihoztam a bengáli tigrist megmutatni a gyerekeknek.

MÁGNESKÁRTYÁS ÁLLATKERTI BELÉPŐ

– Ezzel a trükkel nem lehet bejutni, öcsi!

– Nem a vadászláztól van! Megtudta, mennyit kér az erdészet a vadászati jogért.

AZ UTOLSÓ DZSUNGEL

– Még a rendszerváltás után vetette be mag

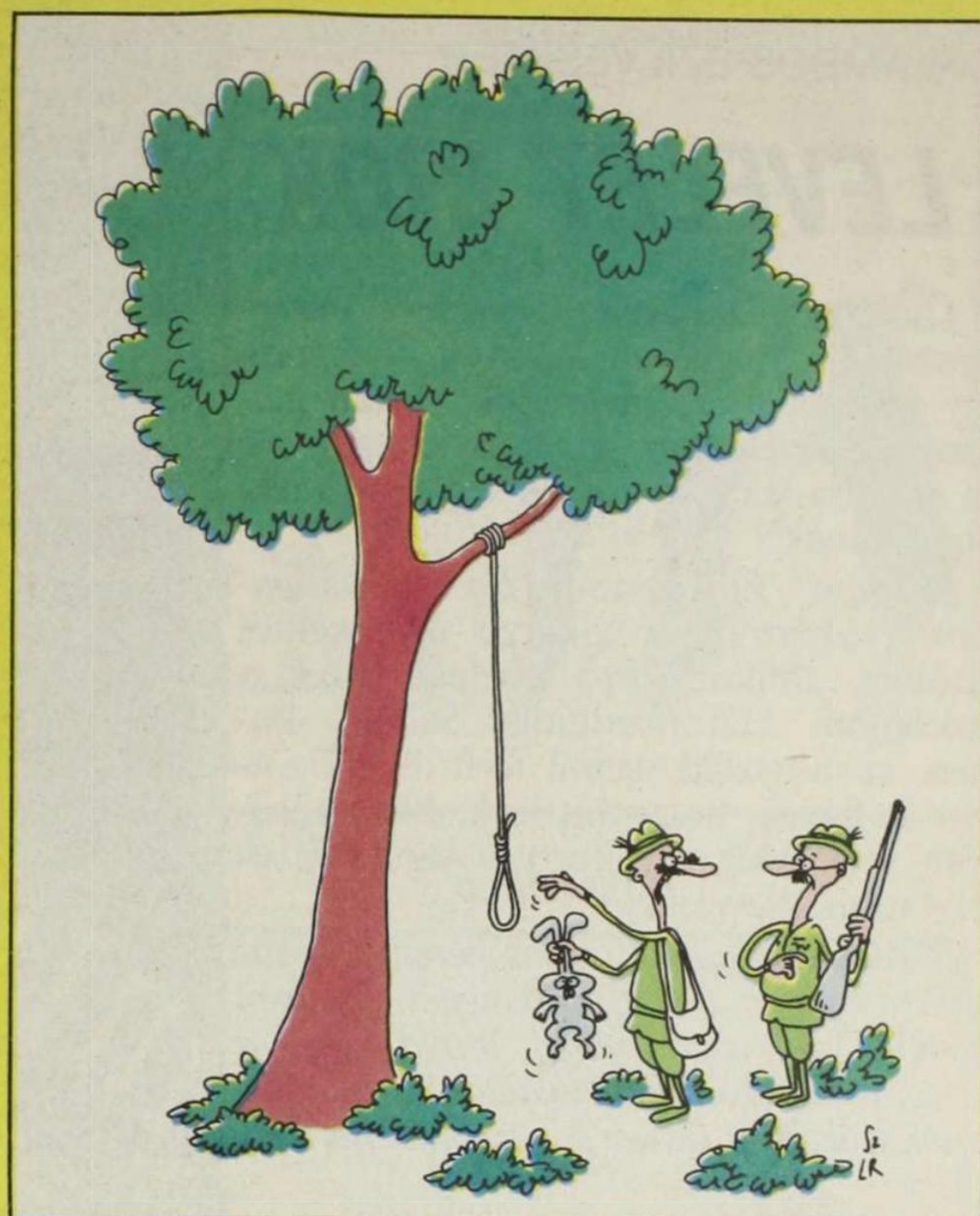
– Úgy tűnik, Benőke már iskolaérett.

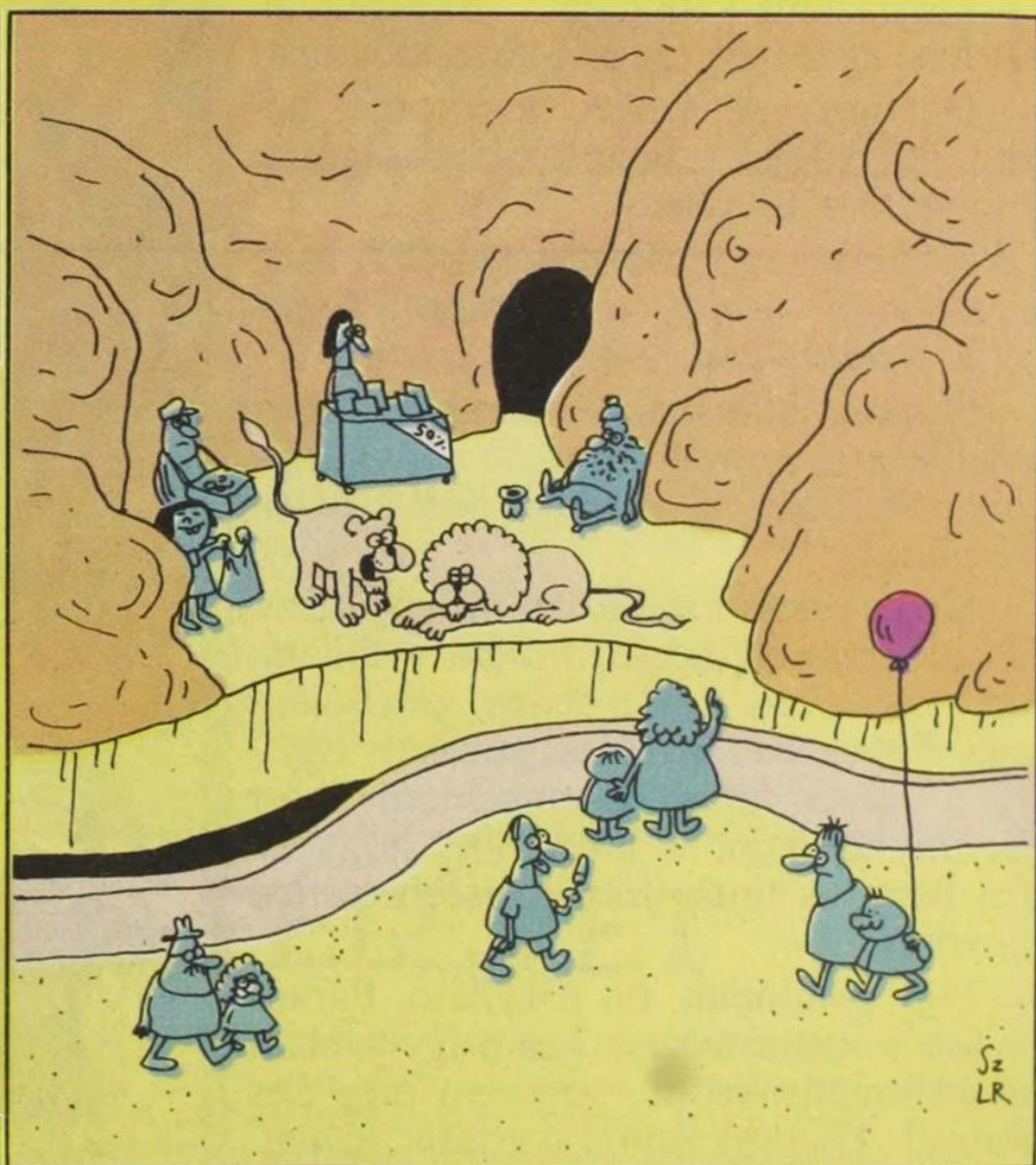
KIBÉDI ERVIN:

TÜCSÖK

Kaptam egy afrikai tücsköt az állatkertből,
Kinek nagy volt a hangja
Es az volt a hivatása,
Hogy mikor a Nap sugarakat bont
Telecirpelje a nagy vadont.
S tőlem pedig megkapta az a rangot,
Hogy végig ordítsa a pesti gangot.
Ez túl korai volt nekem –
A hajnalt nem kedvelem.
Tehát átadtam rendezőmnek, Kalmárnak,
Illetve fiának,
Aki aztán szintén rendező lett
(hát nem borzasztó?)
A gyermek azért örült neki.
De a család nem szerette,
Ha reggel üvölt a prücsök tücsök.
Tejjel és mézzel etette – rendelésem szerint –,
Aztán mégis csak visszaadták,
Mondván, hogy többet nem hallgatják.
Azóta nálam dalol,
Én meg máshol lakom valahol.

– Nem kell nekem magyarázni! 1952-től van érvényes vadászengedélyem!

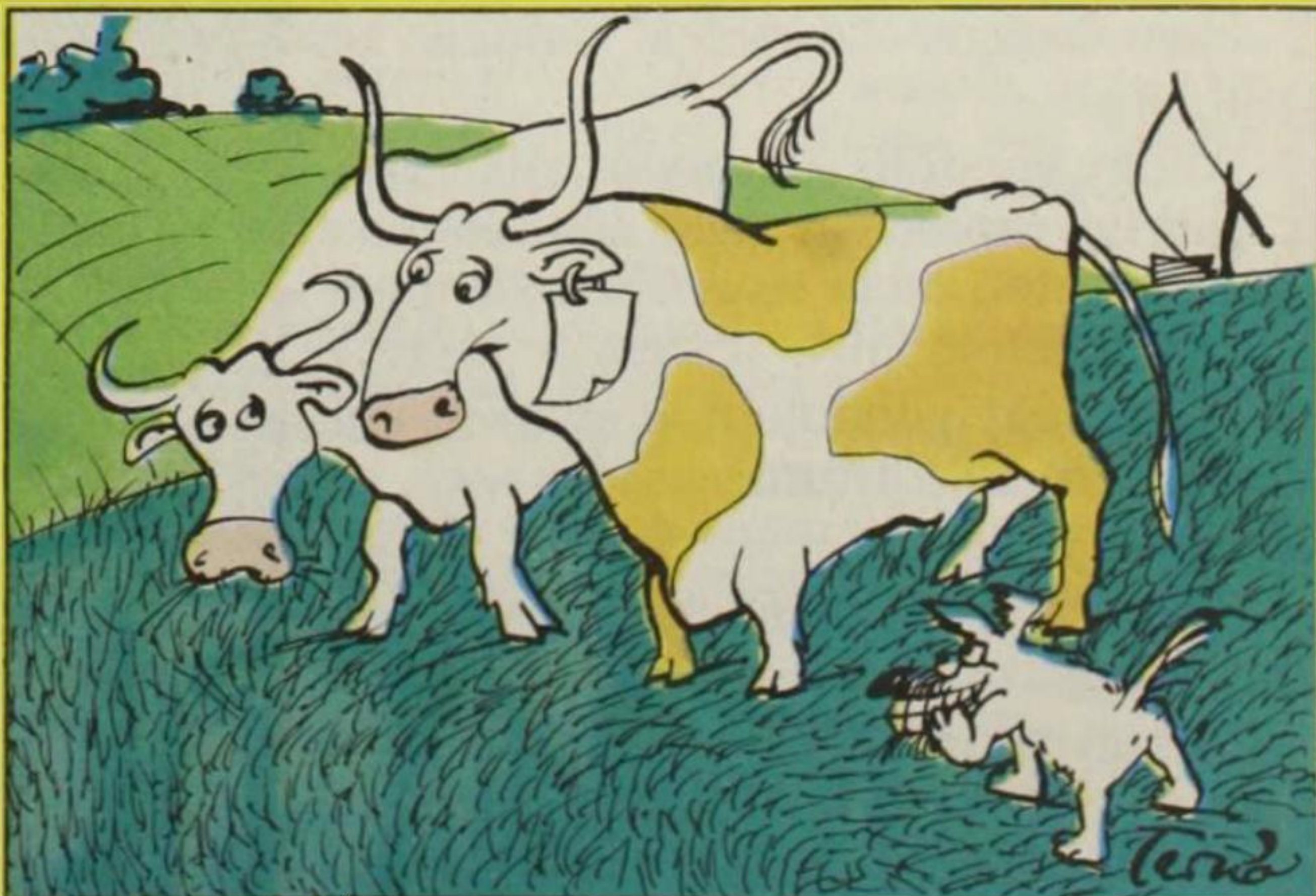
– Hiába, már Budapest sem az, ami régen volt.

PREVENTÍV ELLENŐRZÉS

– Maga nagyon sunyinak látszik, hol az adóbevallása?

TÖBB A MARHA, MINT A MARHALEVÉL

– Örüljetek, fiúk, hogy nem fordítva!

LEVELET ÍROK

Ülök a közkedvelt „Kávézacc” eszpresszóban. Megiszom a kávé, bekapok egy kortyot a szódavizemből, aztán halványkék levélpapírt helyezek magam elé az asztalra. Levelet írok a szerelmemnek, Leonórának:

Drágám! Egyetlenem! Édes nyuszifám! – körmölöm viharzó érzelmektől fűtötten, amikor forró leheletet érzek a tarkómon. Hátrafordulok. Szikár, kopasz, zavaroszöld szemű férfi áll mögöttem és figyeli, hogy mit írok. Nem törődöm vele. Még egy korty a szódából és folytatom a levelet:

Ha visszagondolok a jászberényi éjszánkra, elfog a lázas remegés. Milyen lobogó, izzó szerelemmel tetted elém a szilvaízes derelyét! Pilleujjaid mily csodálatosan szórták a tésztára a vaniliás porcukrot!

Ekkor abbahagyom a levélírást, mert érzem, hogy a fülembé krákognak.

– Megfáztam – mondja a szomszédom.

– A fene egye meg ezt a változó időjárást!

– Hát igen. Az ember nem tudja, hogyan öltözködjék – bólintok barátságosan és folytatom a levelet:

Szerelmes életgyönyörűségem! Te szép mezei virág! Aranyos mókusfülem! Csókjaid izzó paraszát még most is érzem.

– Pardon, bocsánat – mondja recsegő hangján a szomszédom, mert annyira fölémhajolt, hogy az álla hozzáért a fejem búbjához.

– Kérem, nem történt semmi – válaszolom idegesen és megmarkolom a tollam, hogy leszakítsak vele néhány szóvirágot. Írom a gyengéd, szerelmes sorokat. Egyiket a másik után. Szomszédom most annyira behajol a levelembe, hogy az orra hegye is tintás lesz. Kétségbeesetten hunyorog.

– Úgy gondolom, ön rövidlátó. Parancsoljon a szemüvegem. Talán így jobban tud kellemetlenkedni – jegyzem meg éles gúnnyal. Cseppet sem zavartatja magát. Felveszi az okulárém és aprólékos gondallal olvassa a leveletem.

– Éjszaka, azt szerintem két cével kell írni – figyelmeztet szigorúan.

– Nem hiszem – dobolok feldúltan az asztal lapján.

– Ahogy gondolja – mondja vállat vonva. Még figyelmesen megnézi a borítékon a pontos címezést, aztán visszadja a szemüvegem. Nehezen zihálva veszem a levegőt:

– Uram, úgy gondolom, hogy nem illik más levelébe beleolvasni!

Válasza nyugodt:

– Sok mindent nem illik manapság, aztán mégis csinálják.

Villámgyorsan fizetek és tajtékozva, dühöngve rohanok a kijárat felé. Szomszédom recsegő hangja még utolér:

– Engem minden délután négykor itt talál. A választ is szeretném elolvasni!...

„Körötte csend amerre ment,
És néma tartomány.”

BUDAPESTEN TANÁCSKOZOTT
A NATO-MŰHELY

– Sajnáljuk, de kardélesítést nem vállalunk a műhelyben!

DÉLSZLÁV SÍRKERT

TAPASZTALATCSERE

– El sem képzelni bosnyák testvér, milyen frankó lenni egy rezervátum!

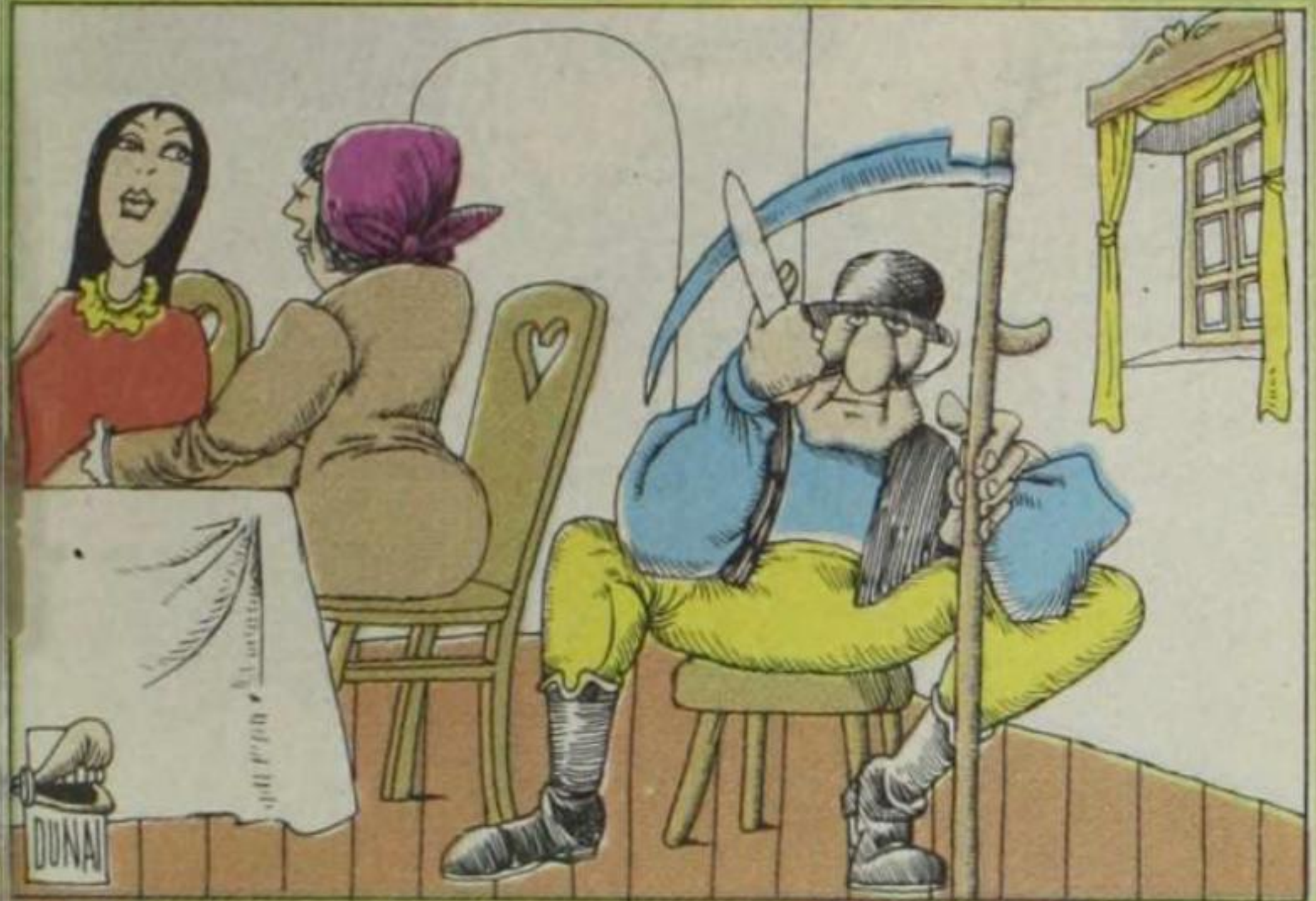
Vos
humana:
PAX
ROMANA

– Igaza van, Herr Müller, német embernek német vigye ki a szemetét!

PÉTER PÁL

– Ne izgulj, kislányom, apád aratni megy, nem kigazda gyűlésre.

GAZDAKÉPZŐ TANFOLYAM A TV-BEN

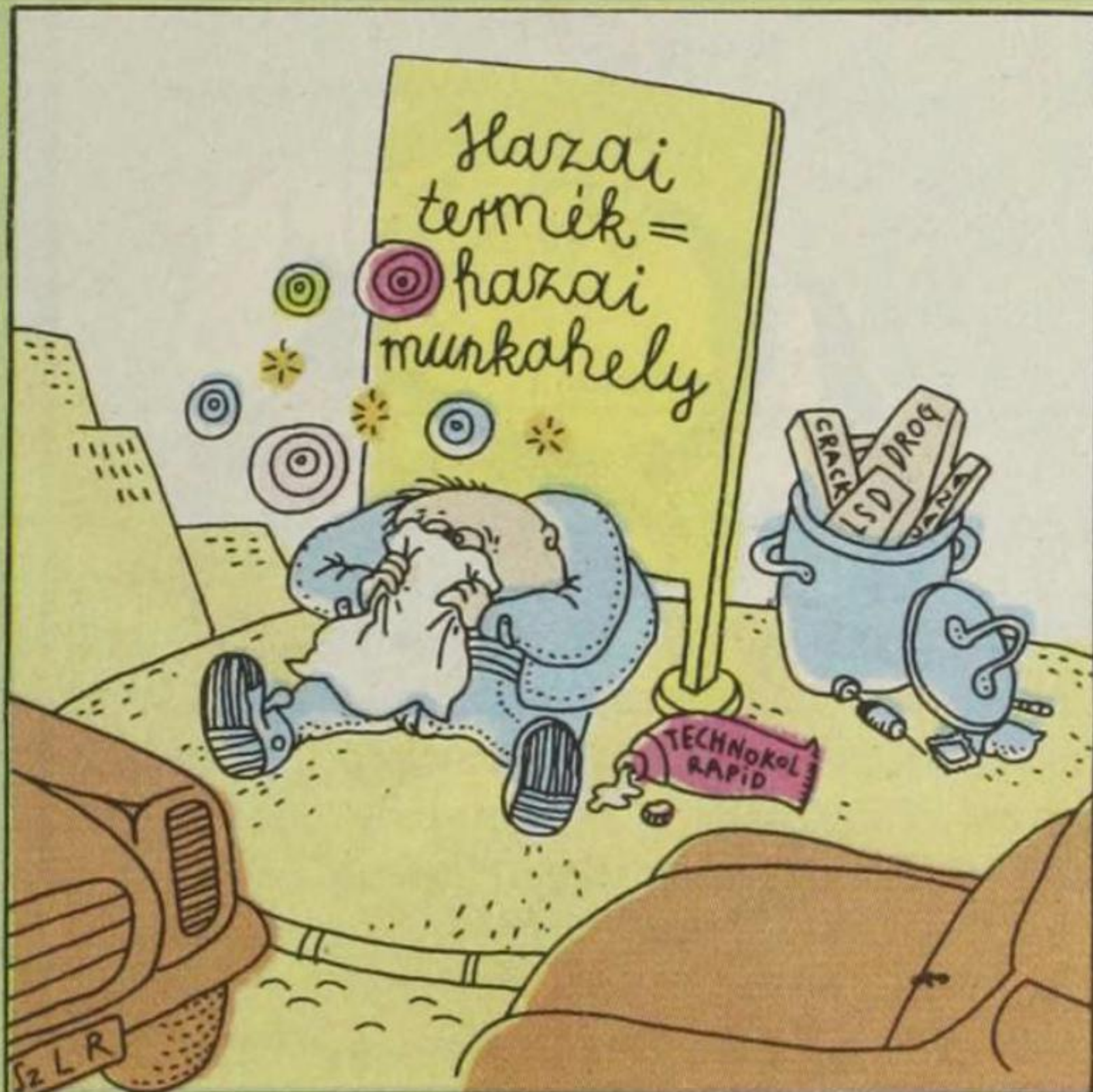
– És ez itt a kapának a nyele, kéremszépen.

ROMANTIKUS ÉJSZAKÁK

– Muszáj lesz újra csillagot választanunk, Emőke, mert amit a múltkor kinéztünk magunknak, sajnos egy katonai kémhold volt.

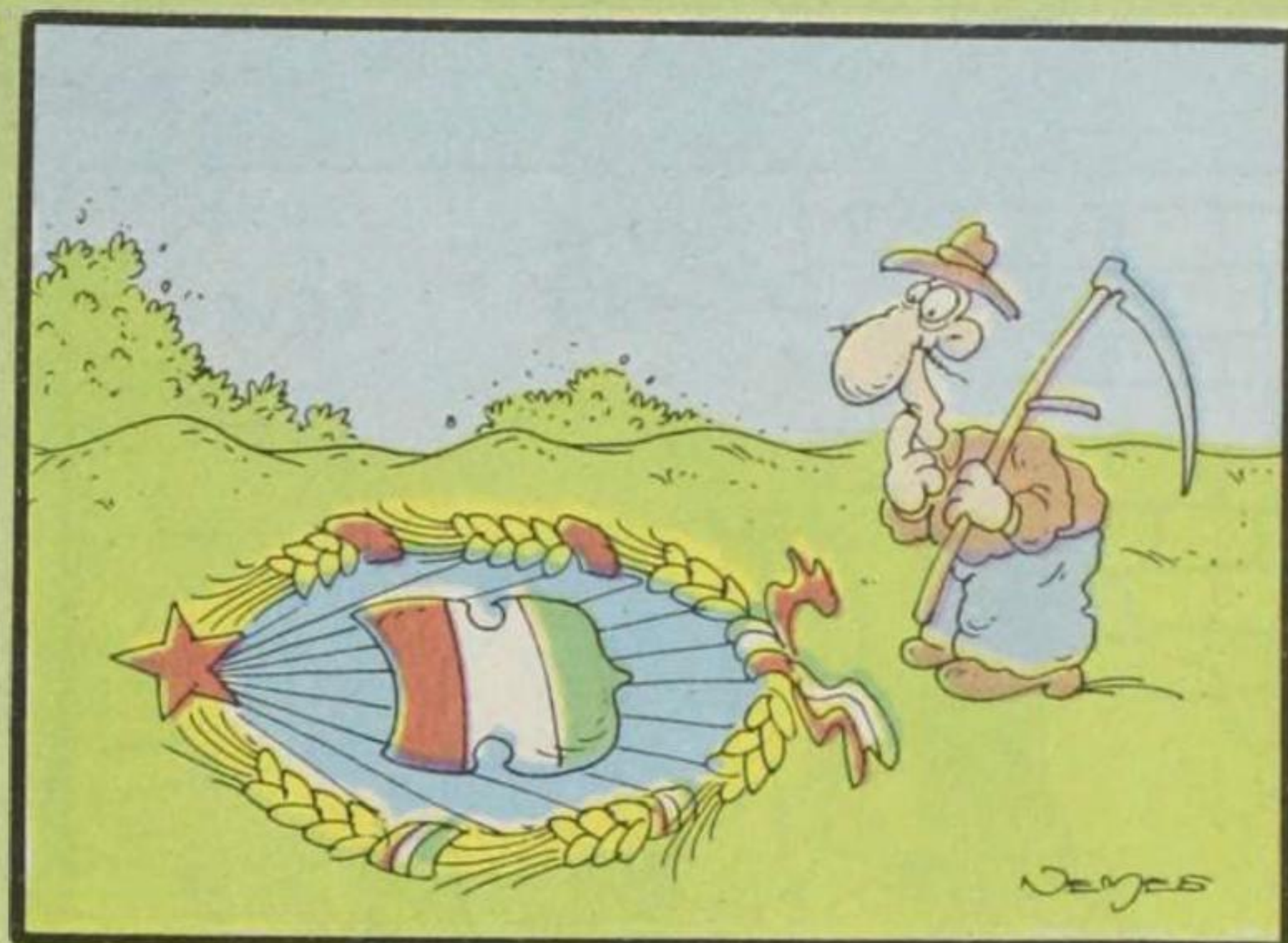
RAGADÓS BETEGSÉG

ARATÓFELVÉTEL

GABONAKÖR

16 hálóhely van
a 60 személyes Kádár-vonaton
A TÖBBSÉG
MÉG ALVÁS KÖZBEN IS HELYTÁLLT!

*
Magyarok is indultak
a szaharai futóversenyen
ÉS NYERTEK EGY DRO-MEDÁLT...

TELJESÍTETTÜK AZ ELSŐ FÉLÉVET

Hazánkban megkezdődött a rég várt gazdasági fellendülés: sikerrel teljesítettük az idei első félelvi naptárt! Már az utolsó hetekben, június közepén látszott, hogy a legfontosabb mutatók az IMF és a Valutabank által meghatározott módon mutatnak. Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint, a félét határidőre sikerült befejezni. Június 30-án minden ágazatban, beleértve a mezőgazdaságot is, véget ért az első félét, exportminőségben teljesült az idei, félét naptár. Pontban június 30-án, éjféltkor, mind az állami, mind a vegyes, mind a magánvállalkozások, kis- és nagyvállalkozók áttértek szerdáról csütörtökre, azaz 1993. július 1-jére.

Munkatársunk exkluzív kérdezősködésére azt a választ kaptuk inkluzíve, hogy az első félét során elkészült hazai hónapok, hetek és napok általában megütik a külgazdasági igényeknek megfelelő minőséget, bár a májusi időszak a tervezettnél melegebbre sikerült, és sokhelyütt hiányzott vagy elmaradt a más esztendőben annyira várt tavasz. Tél végét rögtön nyárelő követte. A rügek szinte egyszerre fakadtak, ami az ország déli vidékein itt-ott rémületet keltett, hogy sorozatlövéseket kell hallani, holott csak az összetorlódott rügek pattantak ki egyszerre, a zokotnál nagyobb zajjal. Néhány gyorsajtó váratlanul cseresznye és rgonavirágba borult, és megfelelő víz híján a növényzet csak tádogott és irányába, ahonnan szintén nem jött, amire vártunk.

Megkérdeztük dr. Shoder Ede szóvivőt, hogyan ítélik meg tárcazinten a felgyorsult munka eddigi eredményeit:

– Még van bőven javítani valónk! – ismerte el a nyilatkozó. – okozottabban kell figyelni a külpiaci igényekre, s akkor a jövőben nem fordulhat elő, ami most gondokat okoz, miszerint az egyébként iváló minőségű hónapjaink, heteink és napjaink iránt már nincs kellő értékű kereslet, mert a fejlett országokban már áttértek a második

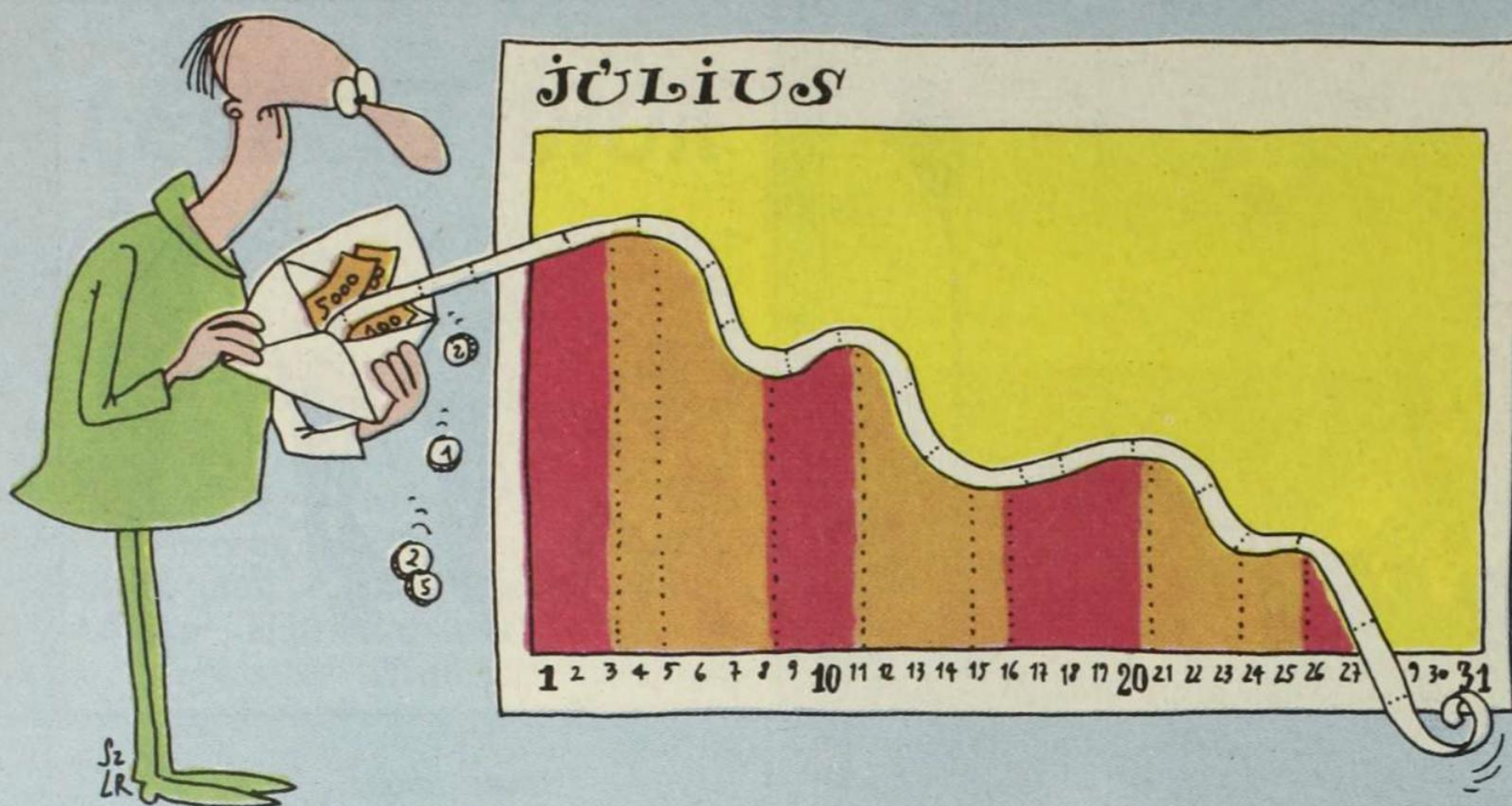
félévre, így az első félét termékek iránt alig mutatkozik érdeklődés. A hazai piac pedig telítve van lejárt határidejű termékekkel, annak ellenére, hogy a lejárat határidőket vagy átírjuk, leragasztjuk, vagy elfeledjük feltüntetni. Itt áll az egész félétendő, becsomagolva, mire ráébredtünk, már itthon is csak a második félét lehet eladni jó áron.

– Biztató azonban, hogy a termelést sikerült idejére megszervezni. Múlt év októberében már minden papíruzetben ott állt az idei naptár, minden vállalat tudta, különösebb marketing tevékenység nélkül is, hogy az idén mikor lesz első félét. Hiba nélkül dolgoztak menedzsereink, még a hibáik is hibátlanok voltak. A vállalatok és vállalkozások dolgozói fegyelméleten végezték a rájuk váró munkát, a januárt pontosan 31-ére teljesítették, de a februárt például már, példás munkaszervezéssel, három nappal korábban, 28-án befejezték.

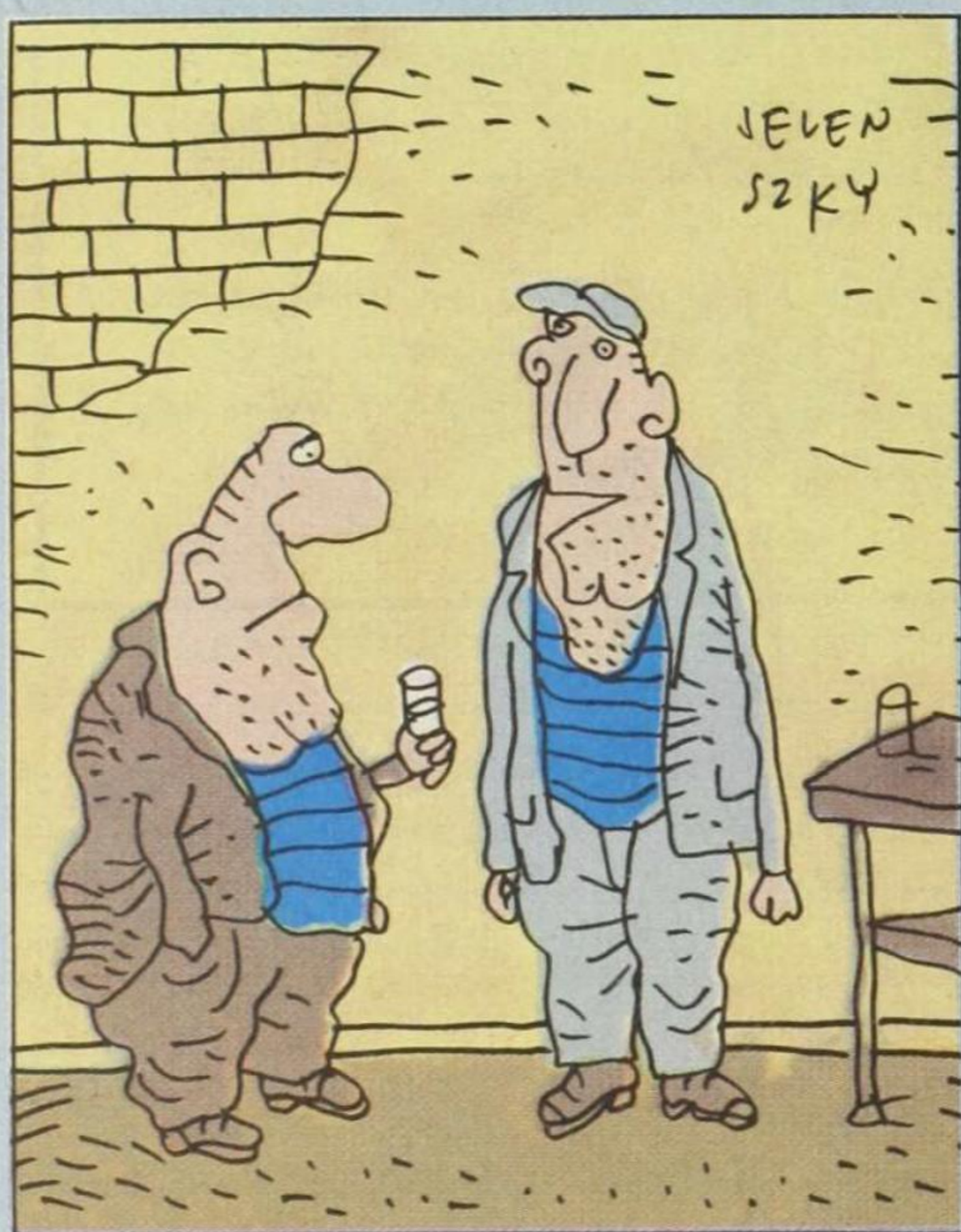
– Sajnos, a második félét eredményes teljesítését is zavarja, hogy a sorra kerülő hónapok nem szabványosak. Évek óta reklamálnak gyáraink a beszállító üzemeknél, hogy egyforma hónapokat küldjenek. Júliusra, augusztusra sikerült is 31 napos hónapokra szert tennünk, kedvező beszerzési áron, de szeptemberre már megint csak 30 napos minőséget kaptunk. Aránytalanságot okoz a termelésben, hogy a második félétben négy 31 napos hónapra két 30 napos esik. A szakszervezetekkel viszont megállapodott ágazatunk minden jelentős vállalata, hogy a jelentős államháztartási deficit ellenére, a legmagasabb bérek mindenütt elérjék a minimál bér színvonalát! Reméljük, hogy ilyen kedvező körülmények közepette, a második félét december 31-én éjfélig oly mértékben fog teljesülni, hogy január 1-jén 0 órától az ágazat minden termelő egységében már a legnagyobb mértékben, teljesen új esztendő lesz!

ALFÖLDI IMRE

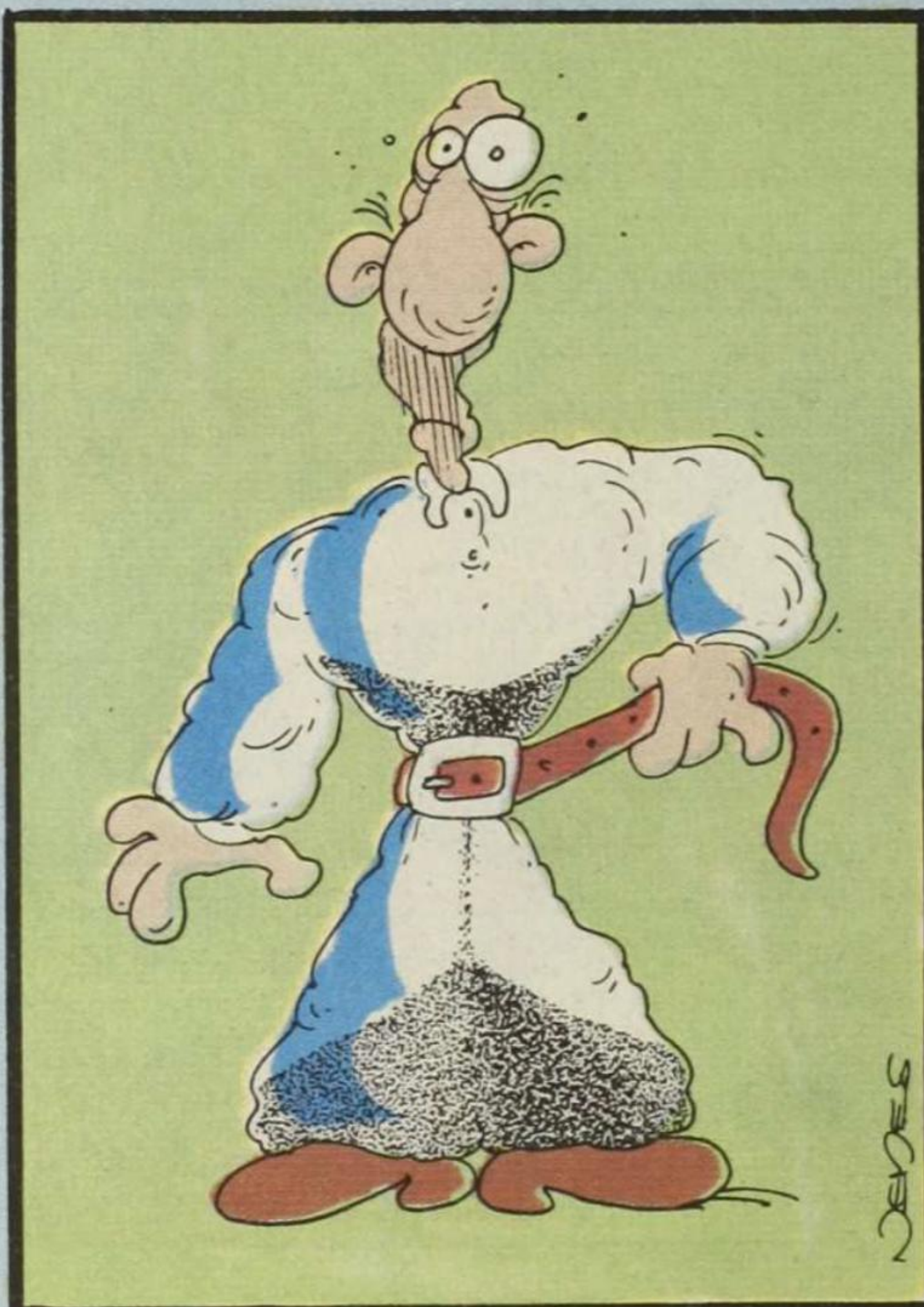

SOKADIKÁN

– Nincs más hátra, Sanyi bácsi, haza kell menni a kárpótlási jegyért.

HÓ VÉGE

Kérem alássan, a hó vége az egy igen szerencsétlen időszak az emberiség történetében. Többnyire hadüzenet nélkül érkezik, akár egy hódító hadsereg. Ellene védekeznünk éppen ezért rendkívül nehéz, meghátrálásra kényszeríteni pedig úgyszólván lehetetlen.

Mindig sokadikán tör reánk, és mégis mindig váratlanul. Jön, lát – és mi nem győzzük pénztárcával.

Ósdi trükkjeinket ismeri. Hiába lapozunk egyszerre hármát a naptárban, hiába csöngetünk be kölcsönkérni a rózsadombi tantihoz (nincs otthon!), hiába keresgéljük a dunnacihában elrejtett dugipénzt.

Egyszóval, nincs egy vasunk

sem! Kopog a szemünk és kopog a díjbeszedő. Kiröhögjük. És fogadkozunk: csak most az egyszer húzzuk ki valahogy fizetésnapig, istenuccse, a jövő hónapban ügyesebben beosztjuk a pénzünket, azt a keveset.

S ha sikerül, mert sikerül, naná!, megünnepeljük... Az orosz kaviárt francia pezsgővel öblítjük le aznap, a gyerekeket teletömjük eperrel, és a nejüknek megvesszük azt a cuki vajsínű blézert. Aztán beloholunk a szerkesztőségbe egy kis előlegért, s otthon este nekiveselkedünk annak a krokinak, amelynek címe az lesz, hogy Hó vége...

(ALT)

– Öregszünk, anyukám, ilyenkor már gyorsabban múlnak a napok. Tíz éve még 28-án kezdődött a hó vége, most meg már 18-án.

Ismét leértékelték a forintot
TESSÉK MONDANI, EZ MÁR
A NYÁRI KIÁRUSÍTÁS?

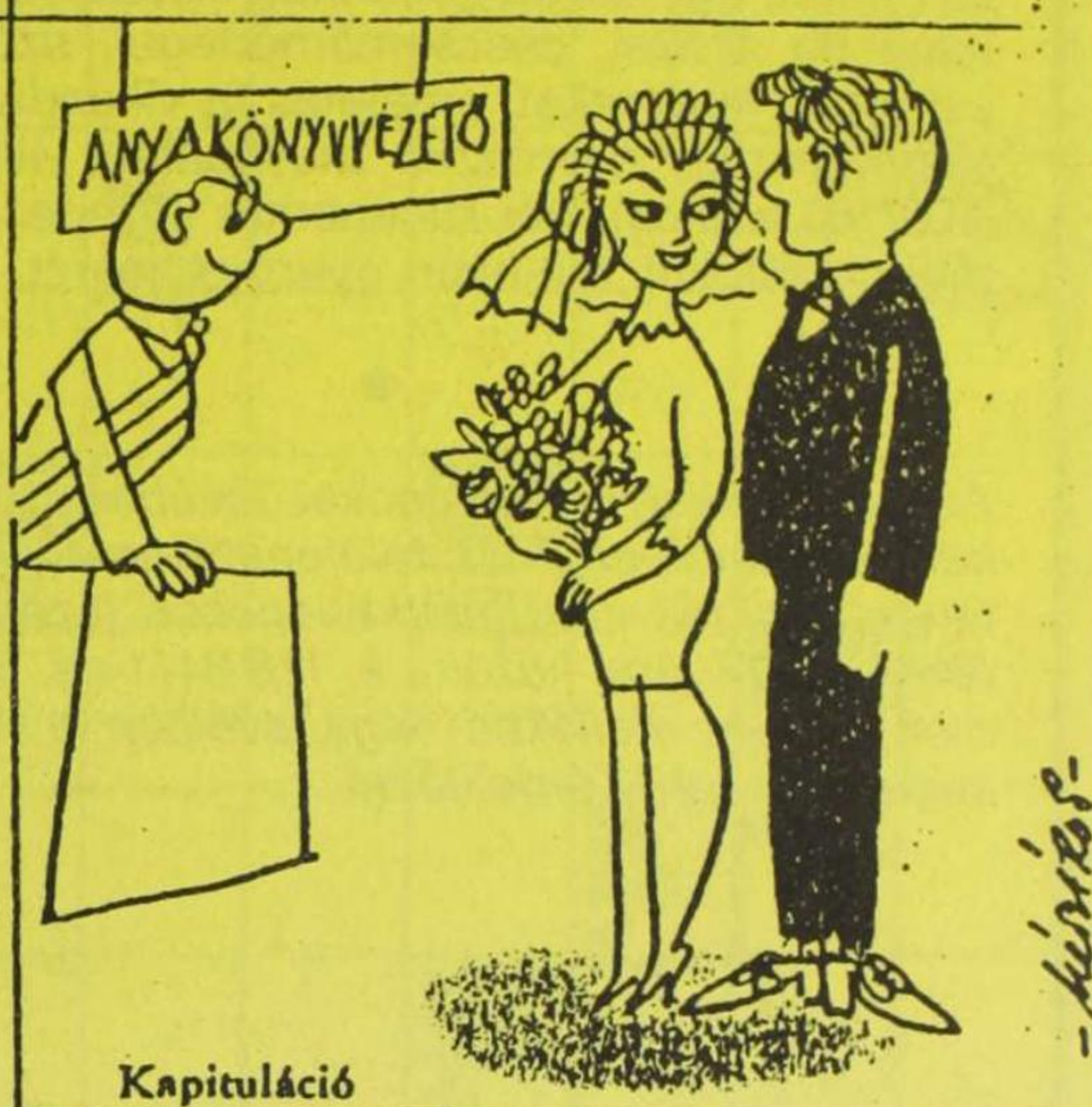
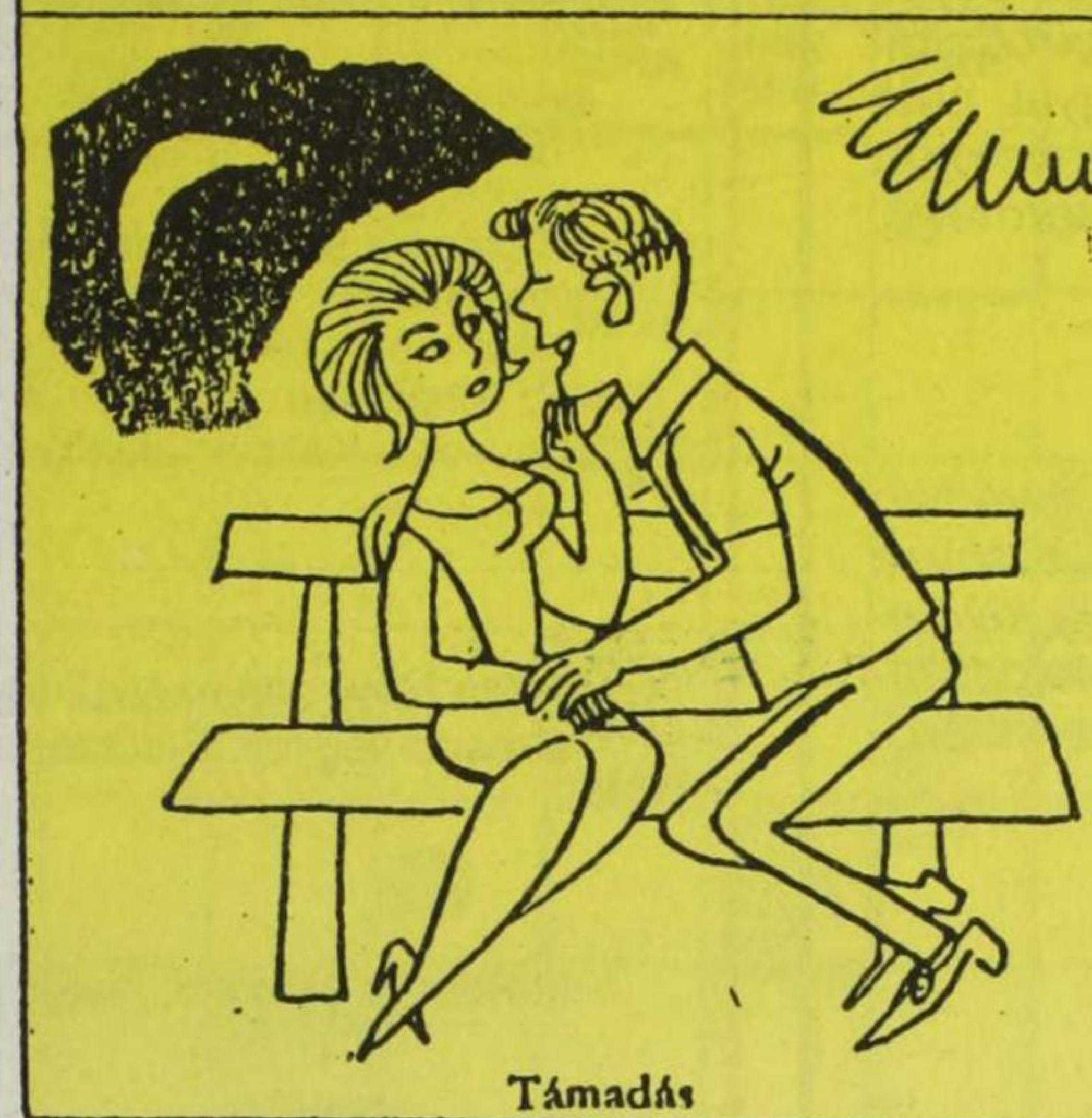
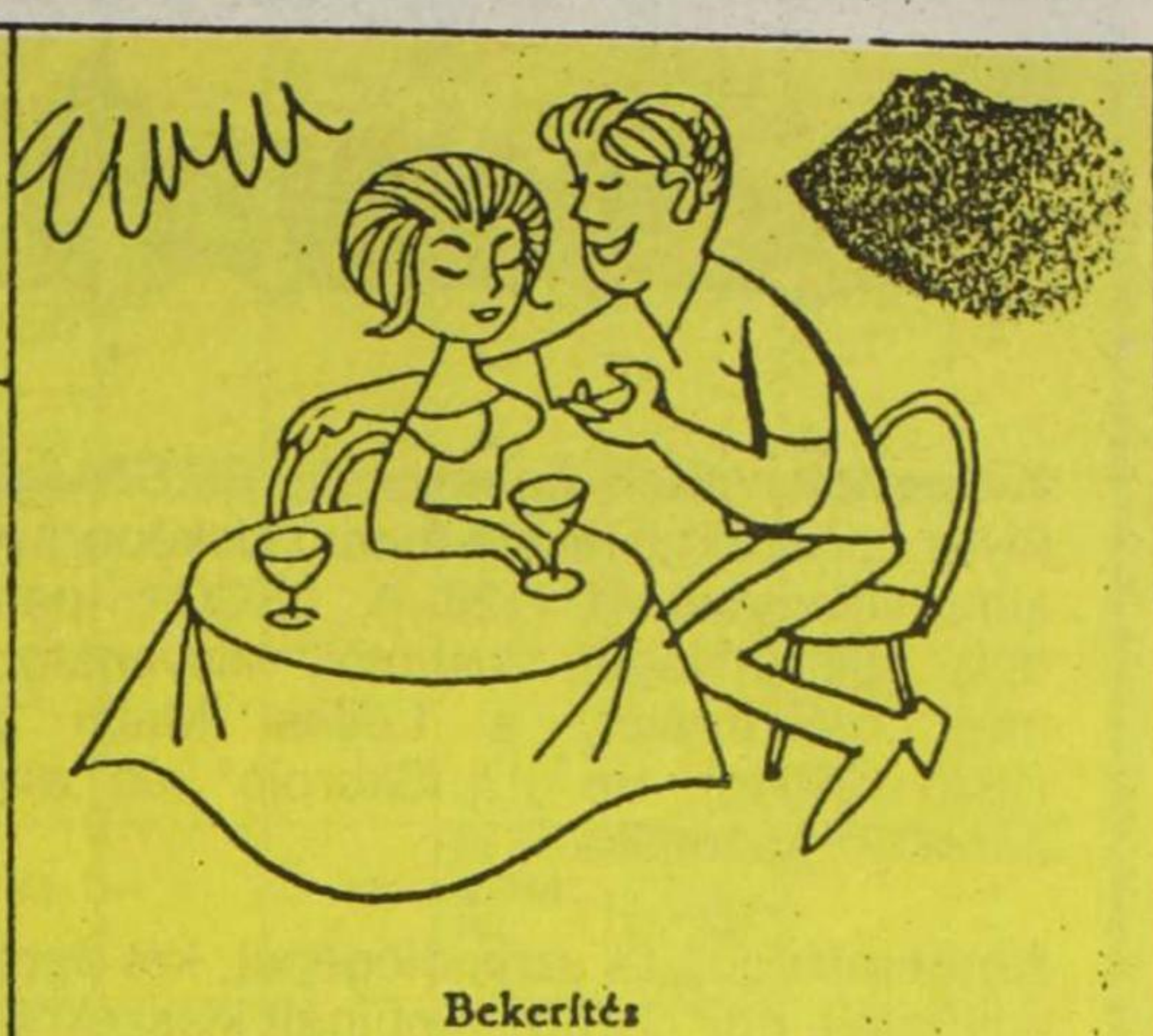
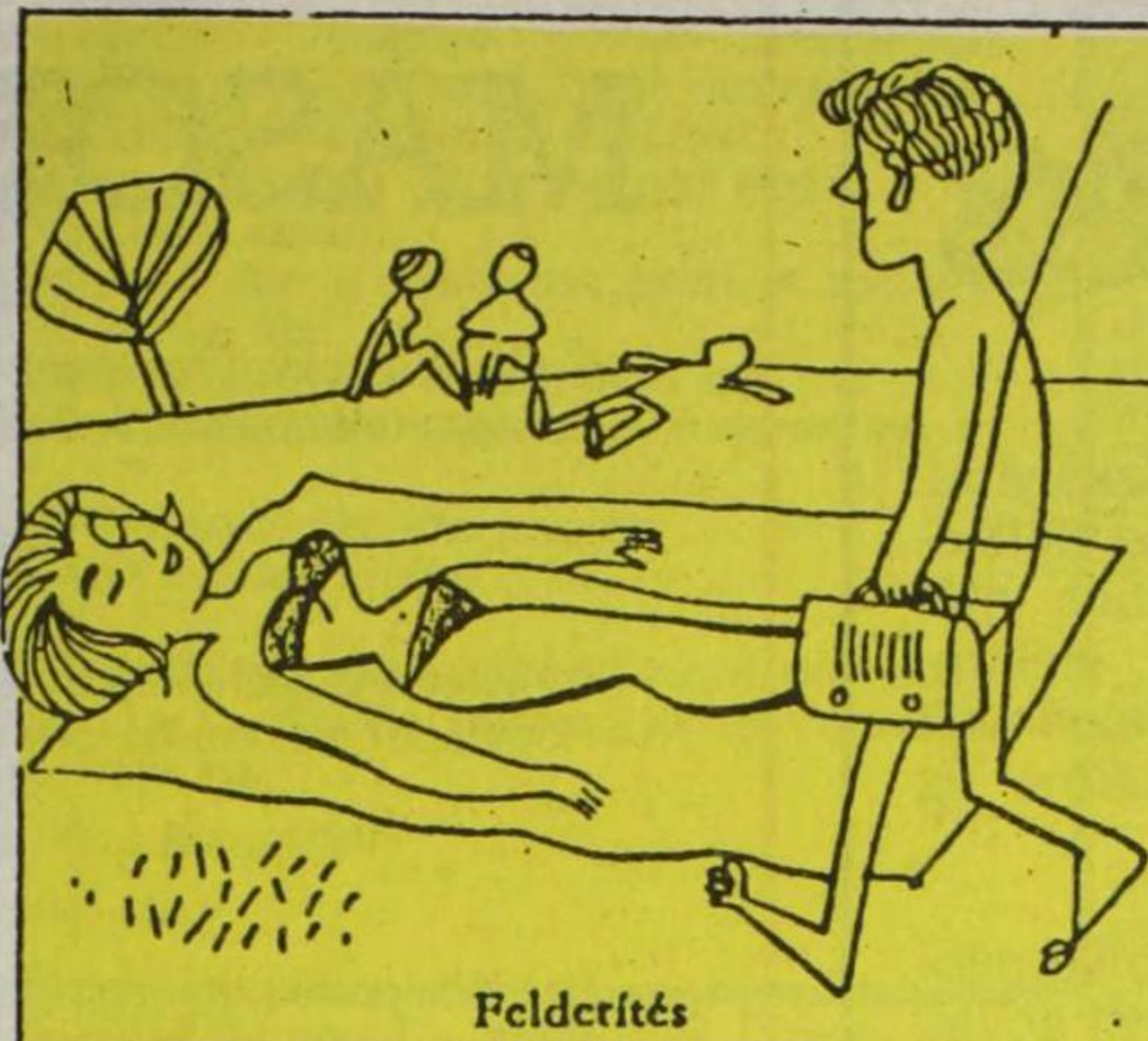

KABARÉREFORM (1963)

A rádiónál 1963. március 1-jén véglegesítettek belső munkatársként, ekkor alakult meg a lendületes szellemiségű, de ügyetlenül elkeveresztett Összetett Műsorok Szerkesztősége. Bozó László osztályvezető egy asztal alatt talált rám: a Láttuk-hallottuk rovat megrendelésére készült filmkritikámhoz épp ott kerestem gemkapcsokat. Marton Frigyest és Szilágyi Györgyöt ugyanekkor igazolták ide át. Őket Puskáshoz és Kocsishoz, a hajdani aranycsapat frontembereihez hasonlítani; mint hátravont középccsatar olyan labdákat kaptam tőlük, hogy csak oda kellett tennem a fejemet, és máris rezgett a háló. E két dörzsölt, tapasztalt, minden szakmai hájjal megkent, rengeteg fortélyllyal, rutinnal, évtizedes kapcsolatrendszerrel fölverteztett játszótárs oldalán nekem csupán figyelmem kellett, aztán a lepattanó, vagy a

Kiegészítés

Gerő Sándor rajza

mezőnyben összeszedegedett labdákkal már egyénileg is boldogulhattam.

Fiatal belsőhármassunk így stílust hozott a rádiókabaré csapatjátékába. Ezt nem én állítom, hanem: „Sikerült a par excellence rádiókabarét megteremteni, mely különféle ragyogó fölismerésekkel és tanulságokkal is szolgál.” (Lukácsy András: Élet és Irodalom.)

Pedig töméntelen, okkal elmarasztaló előítélettel találkoztunk. A kultúrkorifeusok és a kritika szemében az egész műfaj amolyan megtört maradvány volt, rossz szagú, szegény rokon. Patyolat, házkezelés, közlekedés, kereskedelem, ezek voltak a tematikus gettó határai. Ha valamely szellemi teljesítményt sérten alacsonyra akartak leárazni, egyetlen jelző elég volt a sárba tiprásához: „amolyan kabaré színvonalú”. Vagyis alpári, idejétmúlt, felekezeten kívüli, polgári csökevény. Mint orvosprofesszor a kuruzslót, gyémántkereskedő az ószerest, zárdaszűz a konzumnőt, oly fintorogva utasították az egész „útszéli” könnyű műfajt a Művészetek nevében az ocsmányságok szemétdombjára.

Ez volt az örökség. Semmi meglepő nem található tehát abban, hogy Latinovits ordítva csapta le a kagylót amikor először kértem föl szereplésre. Várkonyi Zoltán pedig főrendezői minőségében a Vígszínház egész társulatát írásban tiltotta el a „Nem az én színpadom” című vetélkedőn való részvételtől.

Elismerem, az alapötlet szokatlan volt. Martonnal azt találtuk ki, hogy négy adásban csoportosítva a fővárosi színházak művészeit, mindenki a skatulyájától eltérő szerepet kapjon. A Nemzeti társulata a Vidám Színpaddal, a Vígszínház a Petőfivel, az Opera a József Attila és a Jókai Színházzal, a Madách az Operettel „vetélkedett”. Így kapta Major Tamás Hacsek szerepét, és Benedek Tibor Luciferét, így lett Sárdy Jánosból Hamlet, és Pécsi Sándorból Zsupán. Máthé Erzszi sanzont énekelt, Simor Erzszi és Ajtay Andor duettet a Három a kislány-

ból. Fehér Klára máig emlegetett „Mindenütt jó, de legjobb sehol” című paródiájában Sinkovits remekelt. Házy Erzsébet pedig Vujicsics Tihamér operájában énekelt, hogy „Mama, fogjál nekem békát!” És hát igen: Latinovitsnak Liliomot szántuk, partnere Ruttkai, mint Julika. Fölháborodása az eretnek antiszereposztáson voltaképpen érthető.

Nem csekély győzködések után végül csak eljátszották valamennyien. A feketeleves azutánra ígérkezett, hogy már az egész sorozat dobozban volt, el kellett fogadtatni az elnökséggel. A testület egy vészbíróóság hangulatában ült össze: az engedélyezett 18 ezer forintos műsorköltséget hajszállal túllépve, 91 ezret utaltam ki az első adásért.

Zentai kezében nemcsak a piros ceruza remegett, de a hangja is; Hárs István elnökhelyettes nem szólt, csak zordan nézett. Képeletemben én már csak büntetésem minősítésében voltam bizonytalan: megúszom-e hűtlen kezeléssel, vagy a szabotázst is rámvarrják?

A lehallgatás (már a procedura elnevezése is az inkvizíciót idézi) huszadik percében Kiss Kálmán elnökhelyettes hang nélkül fölállt, hátrament, (Az őrseget riasztani? Bilincst? Legjobb esetben a munkakönyvemért?) vérfa-gyaszító kulcscsörgés kíséretében kinyitotta a szekrényt, kivett belőle egy bontatlan üveg konyakot, és poharastul, tálcástul, elém szervírozta az egészet.

Nem csak ennek a négy adásnak a sorsa – egész besorolásunk eldőlt ezzel a gesztussal. Megbízhatóság, politikai judícium, ízlés kérdése, soha többé nem merült föl, de még a költségkeret sem. Az elnökségi műsorelfogadások akkortól jókedvű megbeszélésekké szelídültek. Becsületekre kijelentem: 28 év alatt egyszer se szóltak bele abba, hogy mi legyen a kabaréimban, és abba is igen-igen ritkán, évente tán ha egyszer, hogy mi ne legyen bennük.

BOLHAPIAC

Keresnek: játék babakocsit, SIESTA gázkályhát, lovas posztert, fekete-fehér kisképernyős televíziót, villanybojlert (120 l), LEGO-t, paplant, plédet, faliszőnyeget, kisautót, kisvonatot, elektromos mákdarálót, a Ludas Matyi példányait (1970–1980-ig), az „Új Skorpió” és a „Zene tíz húrra” c. kazettákat.

Kínálnak: golyós számológépet, két darab kárpított fotelt, egy darab kombinált kissekreányt, ágyat, négy db széket, csecsemőmérleget, szépirodalmi és egyéb könyveket, emeletes fa vikendágyat, autó csomagtartót, egyrészes mosogatót, villanymotort (220/180 wattos), női ruhaneműt közepes termetre, régi plakátokat, téli-nyári gyermekholmit.

Az ajánlatokat, kívánságokat továbbra is levélben kérjük, pontos címmel, telefonszámmal. A közhírré tettett holmik után munkanapokon (szerda kivételével), 9–12 óra között, a 118-8411-es telefonszámon, a 98-as melléken, vagy levélben, a szerkesztőség címén lehet érdeklődni.

MÁSODPERCESEK

A SZERETETREMÉLTÓ

- Én csak azokkal szoktam társalogni, akik szeretnek engem.
- És nem unalmas állandóan magadban beszélni?

RÁTARTI BÉRLŐ

- Az istenért! Meneküljön, ég a ház!
- Hogyisne! Nekem három hónap felmondási idő jár...

REGGELI TORNA

- Bal láb lendül, egy-kettő! Jobb láb lendül, egy-kettő!
- Bocs, a ballal mi legyen?

TELEKSZOMSZÉDOK

- Bezzeg a szomszédomnak még az időjárással is mázlija van!
- Hogy-hogy?
- Nála több eső esett.
- Ez lehetetlen...
- Tévedsz. Kétszer akkora a kertje, mint az enyém.

A JÉG HÁTÁN IS

- Most, hogy állás nélkül vagy, miből élsz?
- Óraadó vagyok. Eladtam az aranyórámat.

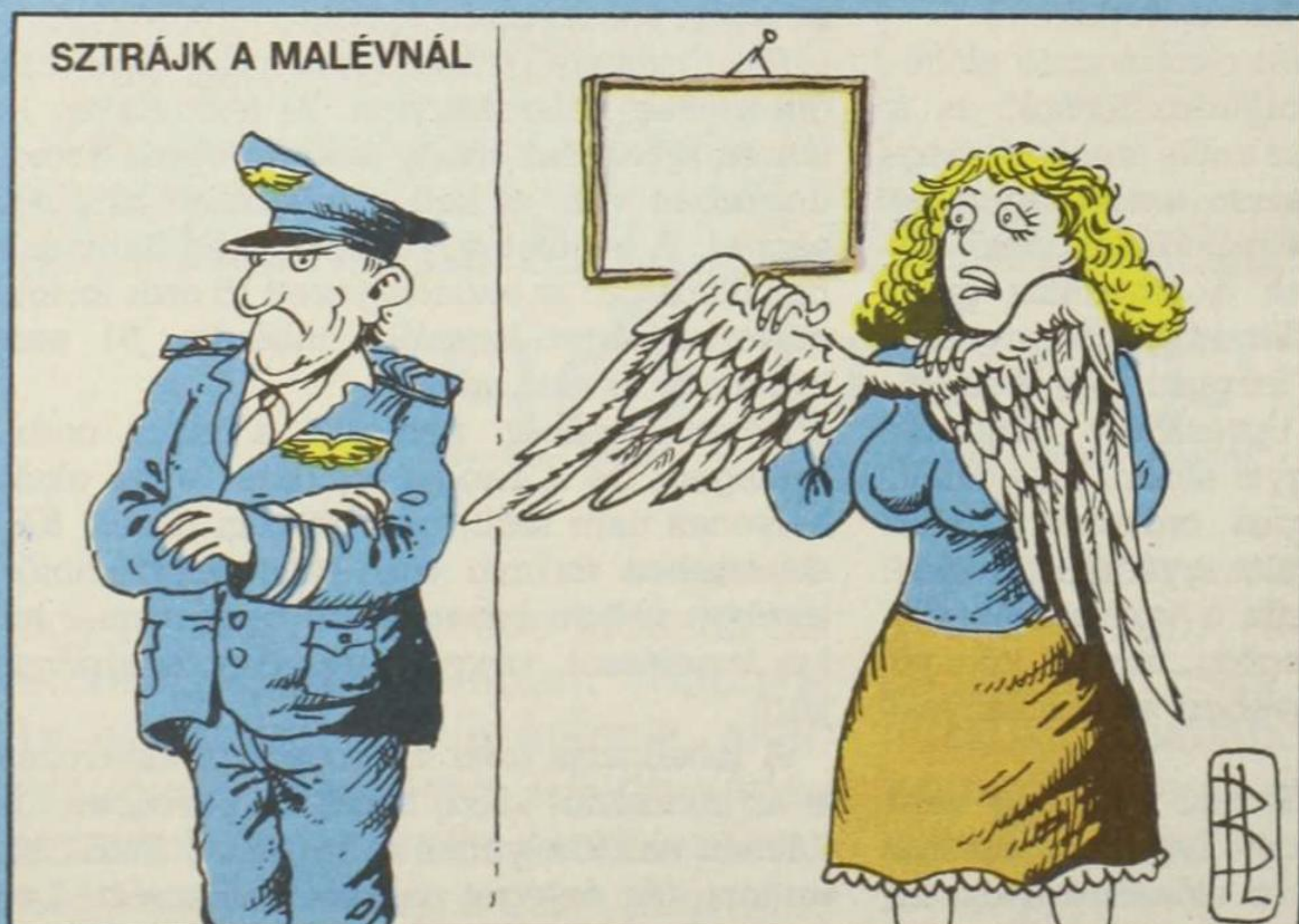
MEGNYUGTATÓ

- Merem őt ajánlani, kiváló sofőr! Már annyi mindenen keresztülment...

BECSEI MIKLÓS

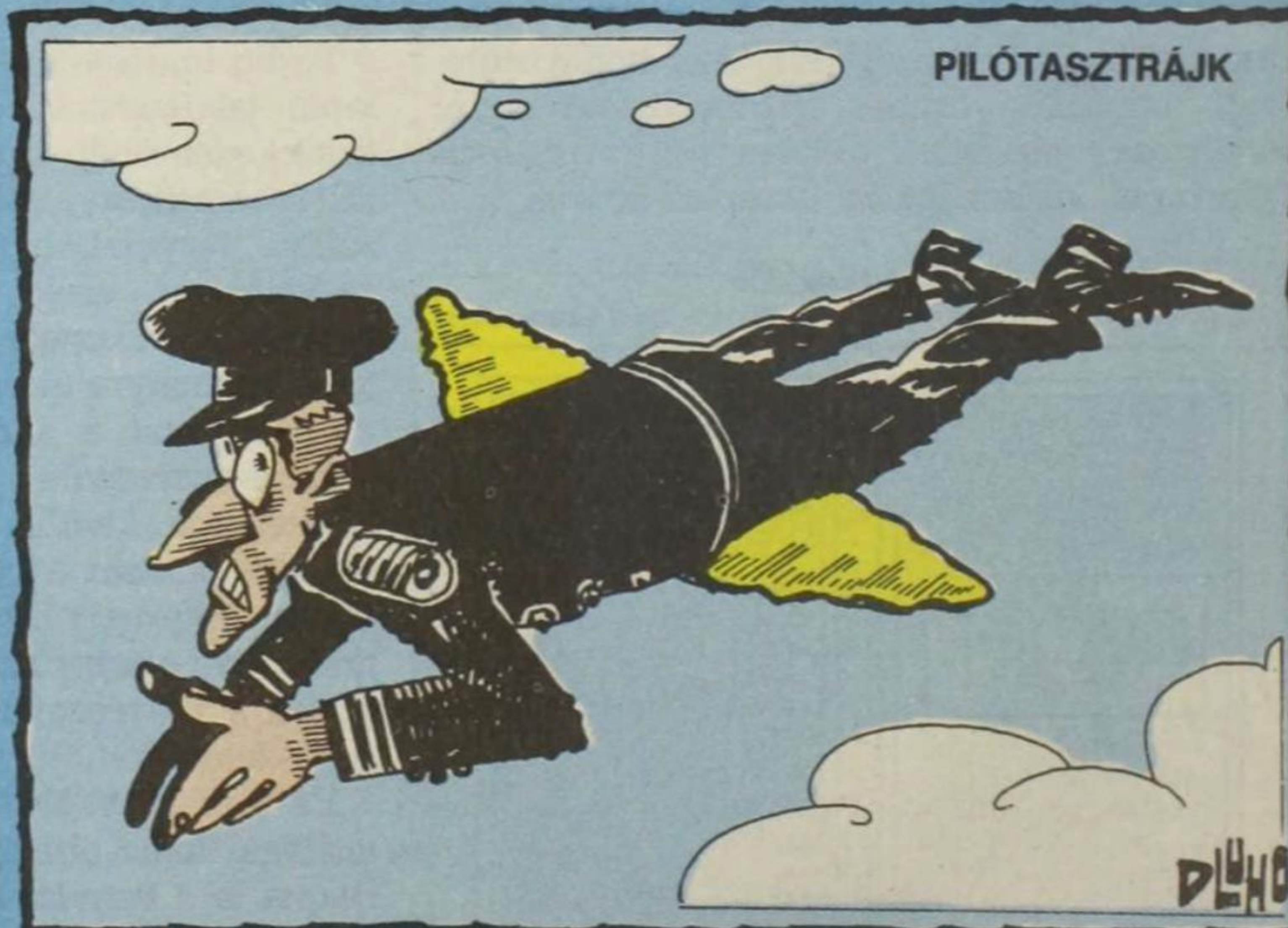
MALÉV-sztrájk után: NYUGI, A PILÓTÁK REPÜLNI FOGNAK!

SZTRÁJK A MALÉVNÁL

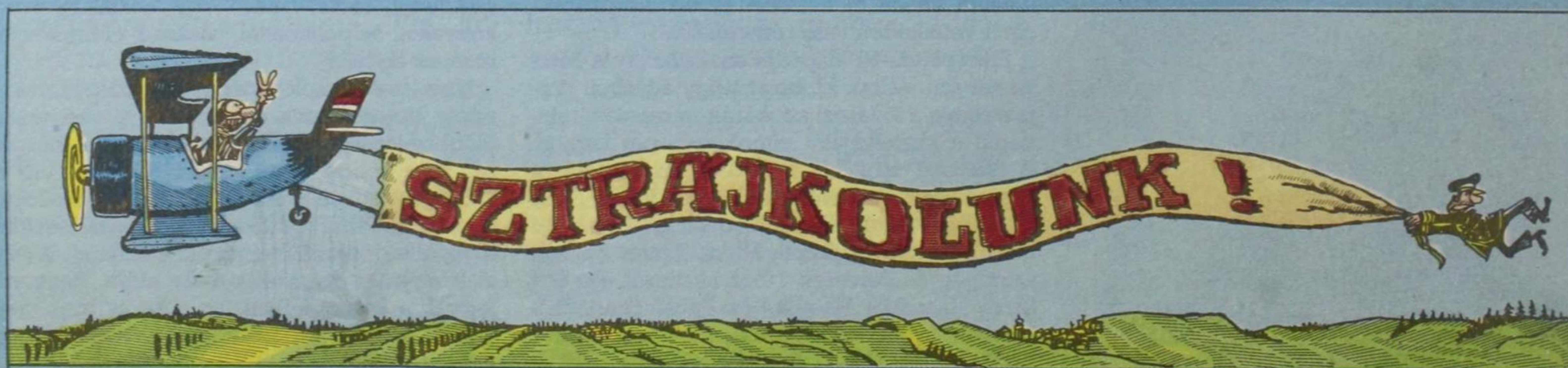

– Ma nem repülsz, drágám?

PILÓTASZTRÁJK

– Vágyakat adunk „szárnyainak” (csak pénzt nem).

Jobb, ha tőlünk tudják:
Lakatos Ferenc kőszegi lakos, ám rajzait mégsem a közeli bécsi lapoknak, hanem a Ludas Matyinak postázza. (Lelke rajta.)

AZ ORVOS VÁLASZOL SZTÁRJA

HÍRHÁTTÉR

BETILTOTT JELKÉPEK

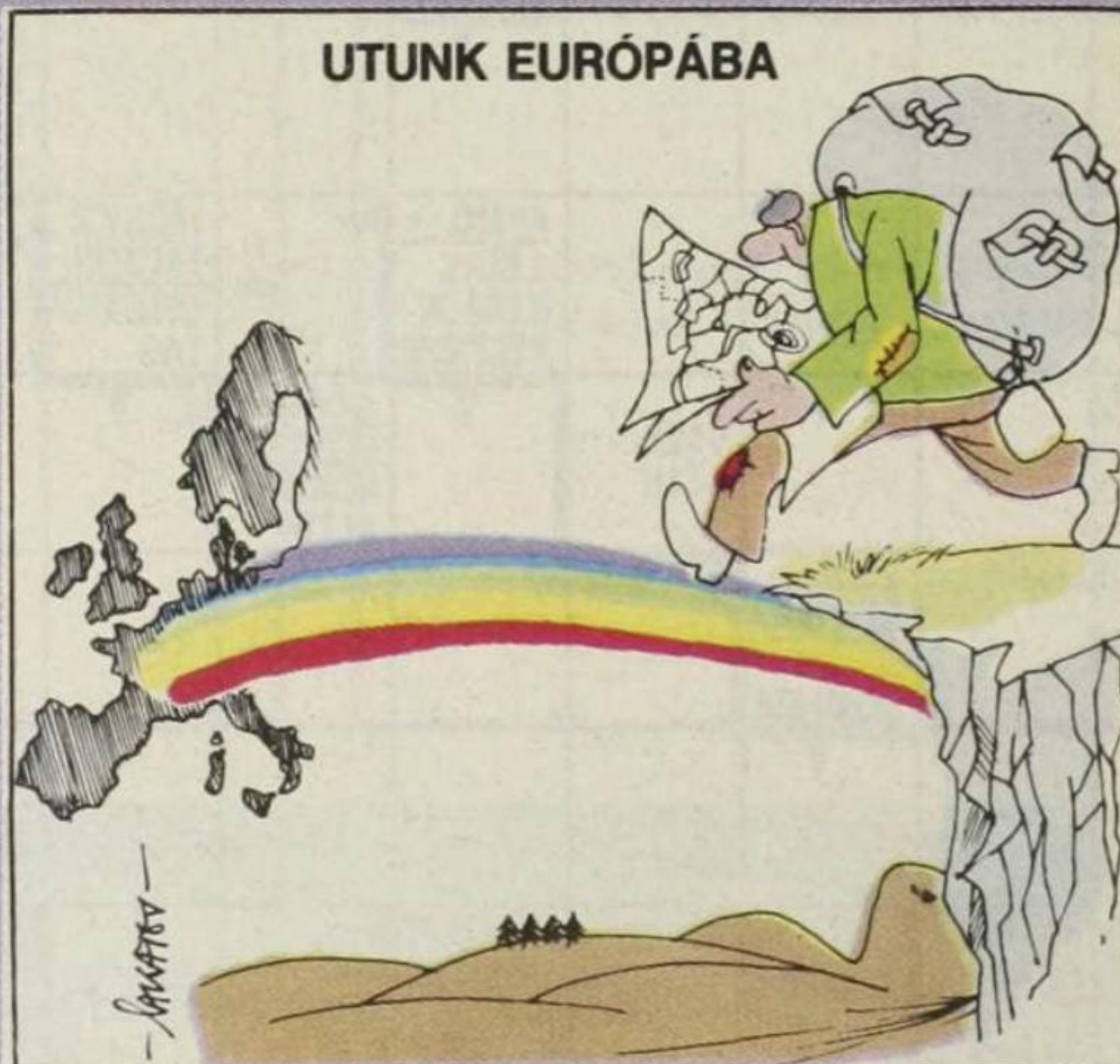

- Vörös csillag, nyilaskereszt!?

HÚZÓÁGAZAT

UTUNK EURÓPÁBA

SZOMSZÉDOLÁS KÁNIKULÁBAN

GOMBASZEZON

KEZDŐ VÁLLALKOZÓ

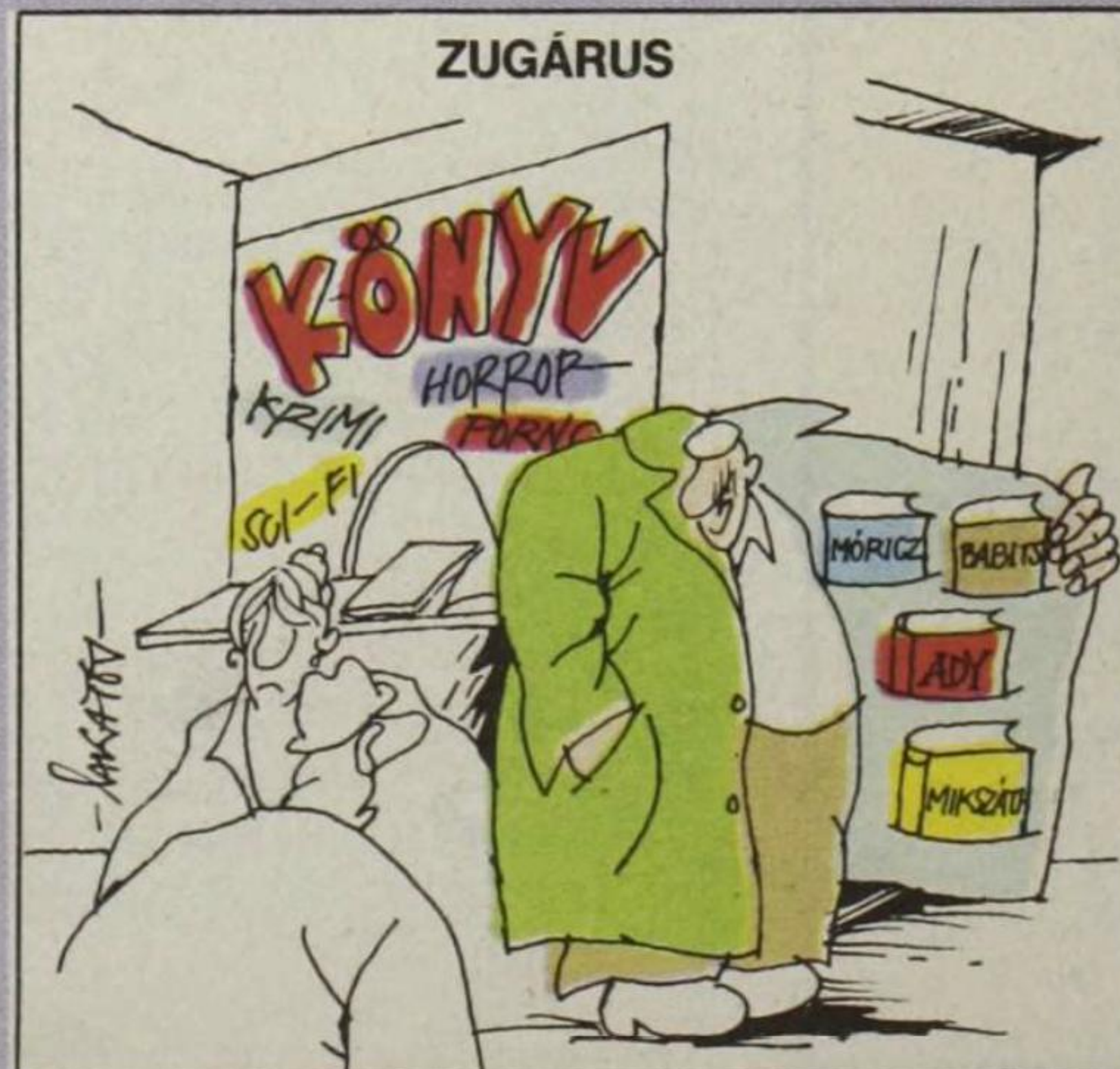
SIKERES ÜZLETKÖTŐ

KORRIGÁLÁS

ZUGÁRUS

FŐSZEZON

